

ՀՀ ԳԱԱ ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Դեղագործական քիմիայի ամբիոն

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ
ԵՎ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ
ԾՐԱԳՐՈՎ
սովորող ուսանողների համար

ԵՐԵՎԱՆ – 2019-20

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱԺԻՆ I.

ԿՐԵԴԻՏԱՑԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ԱՌԿԱ ՈՒՍՈՒՑՄԱՍԲ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐԳ.....	3
1. Ընդհանուր դրույթներ.....	4
2. Կրեդիտային համակարգի ընդհանուր նկարագիրը	4
2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները	4
2.2. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառնությունները	6
2.3. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատածավալը	8
3. Դասընթացները և կրթական մոդուլները.....	8
4. Կրեդիտների հատկացումը.....	9
5. Կրթական ծրագրերի ավարտական պահանջները	9
6. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը.....	10
6.1. Համակարգի հիմնադրույթները	10
6.2. Գնահատման մեթոդաբանությունը	11
6.3. Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը	14
6.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը	15
6.5. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը	16
6.6. Ուսման առաջադիմությունը	18
7. Քննությունների վերահանձնումը և դասընթացի կրկնումը	19
8. Մագիստրոսի ծրագրի ուսումնական կառուցամասի կազմակերպման ընթացակարգը	21
9. Մագիստրոսի ծրագրի հետազոտական կառուցամասի կազմակերպման ընթացակարգը	23
10. Դասընթացների տեղեկագիրքը	23
11. Կրթական ծրագրերի եզրափակիչ ատեստավորումը.....	24
12. Կրեդիտների փոխանցումը	27
13. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը.....	28
14. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները	28
15. Եզրափակիչ դրույթներ.....	29

ԲԱԺԻՆ II.

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ	30
Մաս I. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ.....	30
1. Ուսումնական ծրագրի կառուցվածքը.....	31
2. Ծրագրի բովանդակությունը	32
2.1. Ուսումնական կառուցամաս	32
2.2. Հետազոտական կառուցամաս	36
Մաս II. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ	37
1. Տեղեկագրքի նպատակը.....	38
1. Ընդհանուր և մասնագիտական դասընթացներ.....	39
2. Լրացական դասընթացներ	46
3. Տիրույթային ծրագրի պարտադիր դասընթացներ.....	77
4. Կամրնորական դասընթացներ	135
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	211

I ԲԱԺԻՆ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ
ԱՌԿԱ ՈՒՍՈՒՑՄԱՄԲ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐԳ

1. 1. Ընդհանուր դրույթներ

1.1. Սույն կարգը (այսուհետ՝ կարգ) սահմանում է ՀՀ ԳԱԱ ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ (այսուհետ՝ Կենտրոն) մագիստրոսի պատրաստման կրթական ծրագրի կրեդիտային հենքով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման միասնական կանոնները:

1.2. Կարգը ներառում է ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ընթացակարգերը, գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը, ակադեմիական առաջադիմության չափանիշները, ինչպես նաև եզրափակիչ ատեստավորման կազմակերպման ընթացակարգը:

1.3. Կարգում տրված են նաև կրեդիտային համակարգում գործածվող առանձին տերմիններ, նկարագրված են համակարգի բնութագրիչները, բնորոշ գործառույթները և ընթացակարգերը:

2. Կրեդիտային համակարգի ընդհանուր նկարագիրը

2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները

Համաեվրոպական ECTS¹ կրեդիտային համակարգի հետևյալ սահմանումները և դրույթները ընդունված են Հայաստանի բարձրագույն կրթության համակարգում և գործում են Կենտրոնի մագիստրոսի կրթական ծրագրում:

1. *Կարողությունը* գիտելիքի, իմացության և ունակությունների դինամիկ համակցություն է, որի ձևավորումը կրթական ծրագրի հիմնական նպատակն է: Այն կարող է լինել մասնագիտական (առանձնահատուկ ուսման տվյալ բնագավառի համար) և ընդհանուր:

2. *Կրթական արդյունքն* այն է, ինչ պետք է գիտենա, հասկանա և (կամ) կարողանա անել ուսանողն ուսումնառության ավարտին: Կրթական արդյունքը զուգակցվում է համապատասխան գնահատման չափանիշով, որը հնարավորություն է տալիս դատելու դասընթացով սահմանված կրթական արդյունքի ձեռքբերման վերաբերյալ: Կրթական արդյունքը և գնահատման չափանիշը միասին սահմանում են կրեդիտի շնորհման պահանջները:

¹ Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման եվրոպական համակարգ:

3. *Կրթական (ուսումնական) մոդուլը* ուսումնական ծրագրի ամենափոքր, համեմատաբար ինքնուրույն միավորն է, որի համար կրեդիտ է տրվում: Կրթական մոդուլի ուսուցման տևողությունը 1 կիսամյակ է՝ դրանով սահմանված կրթական արդյունքների պարտադիր գնահատմամբ: Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները ուսանողին շնորհվում են ամբողջությամբ, այլ ոչ թե առանձին մասերով:

4. *ECTS կրեդիտը* դասընթացն (կրթական մոդուլը) ավարտելու և դրա ելքային կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար ուսանողից պահանջվող ուսումնառության ժամաքանակով արտահայտված բեռնվածքի չափման համընդունելի միավոր է, որը տրվում է ուսանողին դասընթացով նախանշված կրթական արդյունքների դրական գնահատումից հետո:

5. *ECTS կրեդիտի կարևորագույն հատկանիշներն են.*

- ECTS կրեդիտով սահմանվող ուսումնական բեռնվածքը ներառում է ուսանողի լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն իրականացվող բոլոր տեսակի ուսումնական աշխատանքները, այդ թվում՝ մասնակցությունը դասախոսություններին, սեմինար և գործնական պարապմունքներին, լաբորատոր աշխատանքներին և պրակտիկաներին, ավարտական աշխատանքների կատարումը, քննություններին նախապատրաստվելը և դրանք հանձնելը, անհատական հետազոտությունը և այլն,
- կրեդիտը չափում է ուսանողի միայն ուսումնական բեռնվածքը և չի գնահատում դասընթացի կամ կրթական մոդուլի բարդության աստիճանը, կարևորությունը և մակարդակը կրթական ծրագրում կամ ուսանողի կողմից դրա յուրացման որակը (գնահատականը),
- կրեդիտը ուսանողին տրվում է միայն կրթական մոդուլով նախանշված ելքային կրթական արդյունքի գնահատման շեմային չափանիշները բավարարելուց հետո: Ուսանողը վաստակում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտների լրիվ քանակը՝ քննական արդյունքների (գնահատականների կամ գնահատման միավորների) հետ միասին,
- ECTS կրեդիտը չի չափում դասախոսի ուսումնական գործունեության (դասավանդման) աշխատաձևավալը: Այն չափում է ուսանողի ուսումնական աշխատանքի (ուսումնառության) ծավալը,
- կրեդիտը չի փոխարինում ուսանողի՝ թվանշաններով գնահատմանը, իսկ ուսանողի վաստակած կրեդիտների քանակը չի որոշվում նրա ստացած թվանշաններով (գնահատման միավորներով),

- կրեդիտը չի արտահայտում ուսանողի ստացած գիտելիքի որակը, այն չափվում է գնահատականներով:

6. *Կրեդիտային համակարգը* ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ակադեմիական կրեդիտների միջոցով ուսումնառության արդյունքների հաշվառման (արժևորման), կուտակման և փոխանցման համակարգ է, որտեղ համապատասխան որակավորումը շնորհվում է կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ բովանդակության և քանակի ձեռքբերումից հետո:

7. *Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման ECTS համակարգը* միասնական համաեվրոպական կրեդիտային համակարգ է, որտեղ ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածքը 1 ուստարում գնահատվում է 60 ECTS կրեդիտ: Այն նախատեսված է Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ուսանողների ձեռք բերած կրթական արդյունքների չափման, պաշտոնական ճանաչման և բուհից բուհ փոխանցումը դյուրացնելու համար:

8. *ECTS համակարգի կարևորագույն հատկանիշներն են.*

- կիսամյակը, ուսումնական տարին կամ ուսումնառության լրիվ ծրագիրը հաջողությամբ ավարտելու համար ուսանողը պետք է վաստակի կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակը,
- կրեդիտներ հատկացվում են կրթական ծրագրի՝ գնահատման ենթակա բոլոր բաղկացուցիչներին՝ դասընթացներին, կրթական մոդուլներին, պրակտիկաներին, ավարտական աշխատանքներին և այլն,
- կրթական ծրագիրը և դրա առանձին բաղկացուցիչները բնութագրող բոլոր պայմանները՝ ծրագրի նպատակը և ավարտական պահանջները, դասընթացների էլքային կրթական արդյունքները և հատկացված կրեդիտները, ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդները և այլն, հրապարակվում են նախապես և հասանելի են դրանցից օգտվողներին (ուսանողներին և դասախոսներին):

2.2. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառնությունները

2.2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառնությունները երկուսն են՝

ա) *կրեդիտների փոխանցում.*

այս գործառույթը ենթադրում է ուսումնական ծրագրի (պլանի) բոլոր դասընթացների և կրթական մոդուլների աշխատածավալների արտահայտում կրեդիտների օգնությամբ, ինչը հնարավոր է դարձնում կրեդիտներով չափված կրթական արդյունքի փոխանցումը ծրագրերի և բուհերի միջև,

բ) կրեդիտների կուտակում.

այս գործառույթի իրականացումը ենթադրում է կրթական կրեդիտների աստիճանական կուտակման գործընթացի առկայություն, ինչն իրականացվում է ուսանողի ուսումնառության անհատական ծրագրի օգնությամբ:

Նշված գործառույթները բնութագրվում են մի շարք հատկանիշներով և ուղեկցվում համապատասխան ընթացակարգերով:

2.2.2. Կրեդիտների փոխանցման գործառույթի հիմնական հատկանիշներն են.

- գործում են մոդուլացված ուսումնական ծրագրեր, որոնց բոլոր բաղադրամասերի (դասընթացներ, կրթական մոդուլներ, ավարտական աշխատանքներ, պրակտիկաներ և այլն) աշխատածավալները տրված են ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածությունը (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն աշխատանք) արտահայտող ECTS կրեդիտներով,
- կրեդիտներով արտահայտված կրթական արդյունքների փոխադարձ ճանաչման և որոշակի թվով կրեդիտների՝ ծրագրից ծրագիր փոխանցման (տեղափոխման) հնարավորություն նույն բուհի ներսում կամ բուհերի միջև՝ ընդունող ծրագրի պահանջներին համապատասխան:

2.2.3. Կրեդիտների կուտակման գործառույթի հիմնական հատկանիշներն են.

- պարտադիր և ընտրովի դասընթացներից բաղկացած ուսումնական ծրագրեր, որոնցից յուրաքանչյուրի յուրացման հաջորդականությունը սահմանվում է դասընթացների նախապայմաններով,
- ուսանողի կողմից դասընթացների ընտրության և դրանցում ընդգրկվելու համար գրանցման ընթացակարգերի առկայություն,

- ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրերի առկայություն,
- դասընթացի համար մեկից ավելի ուսումնական հոսքերի առկայության դեպքում ուսանողի կողմից դրանց ընտրության հնարավորություն՝ ելնելով դասընթացի կայացման ժամանակացույցից և (կամ) դասախոսի նախապատվությունից,
- ուսանողի կողմից ուսումնառության ինտենսիվության, հետևաբար նաև ուսումնառության ծրագրի տևողության կարգավորման հնարավորություն:

2.3. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատաձևվալը

1. Կենտրոնում մագիստրոսի կրթական աստիճաններում ուսանողի տարեկան ուսումնական բեռնվածությունը սահմանվում է 1800 ժամ, որը համարժեք է 60 ECTS կրեդիտի:
2. 1 ECTS կրեդիտը համարժեք է ուսանողի 30 ժամ լրիվ (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն) ուսումնական բեռնվածությանը:
3. Ուսումնական տարվա տևողությունը 40 շաբաթ է, որից 32-ը տրամադրվում է ուսումնական պարապմունքներին: Ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է 2 կիսամյակով՝ աշնանային և գարնանային: Ըստ այդմ, կիսամյակի ուսումնական պարապմունքների տևողությունը սահմանվում է 16 շաբաթ:
4. Ուսանողի շաբաթական ուսումնական լսարանային լրիվ բեռնվածությունը 14-18 ժամ է²:
5. Առկա ուսուցման համակարգում ընդգրկված ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ:
6. Որոշ դեպքերում, ուսման բարձր առաջադիմություն ցուցաբերած ուսանողը սահմանված կարգով կարող է ստանձնել լրացուցիչ ուսումնական բեռնվածություն:
7. Մագիստրոսի՝ 2 տարի ուսման տևողության դեպքում կրթական ծրագրի ուսումնական լրիվ աշխատաձևվալը 120 կրեդիտ է, և առնվազն 90 կրեդիտ՝ 1,5 տարի ուսման տևողության դեպքում:

3. Դասընթացները և կրթական մոդուլները

² Առանց լրացական դասընթացների

1. Ուսումնական ծրագրում (պլանում) ներառված դասընթացները կամ կրթական մոդուլները ներկայացվում են հատկացված կրեդիտների հետ միասին:
2. Մեծածավալ դասընթացներն անհրաժեշտության դեպքում բաժանվում են 1 կիսամյակ տևողությամբ առանձին կրթական մոդուլների:
3. Դասընթացները (կրթական մոդուլները) ըստ յուրացման բնույթի բաժանվում են 2 հիմնական խմբի՝
 - ա) պարտադիր դասընթացներ, որոնց յուրացումն ամրագրված է որոշակի կիսամյակներում,
 - բ) կամընտրական դասընթացներ, որոնց յուրացման կիսամյակը ամրագրված է մագիստրոսի կրթական ծրագրում, ուսանողը դրանք ընտրում է առաջարկվող ցանկից:

4. Կրեդիտների հատկացումը

1. Կրթական ծրագրի առանձին մոդուլներին կրեդիտների հատկացումը էլնում է մոդուլով սահմանված կրթական արդյունքին հասնելու համար ուսանողից պահանջվող միջին աշխատաժամանակի (լրիվ ուսումնական բեռնվածության) իրատեսական կանխատեսումից:
2. Հատկացվող կրեդիտների թվի և լսարանային (կոնտակտային) ժամերի միջև միարժեք կապ չկա: Կրեդիտների թիվը, ինչպես արդեն նշվել է, կախված է նաև պարապմունքի ձևից (դասախոսություն, սեմինար, գործնական կամ լաբորատոր պարապմունք և այլն), ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդներից և այլն:
3. Դասընթացի ծրագիրը մշակող ուսումնական կառույցը (ամբիոնը) այնպես է պլանավորում ուսանողի ուսումնական աշխատանքը, որ դրա կատարման համար պահանջվող ժամաքանակը համապատասխանի դասընթացին հատկացված կրեդիտների ժամային համարժեքին:
4. Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները պետք է ներկայացվեն ամբողջական թվերով:

5. Կրթական ծրագրերի ավարտական պահանջները

1. Մագիստրոսի որակավորման աստիճան ստանալու համար Կենտրոնի ուսանողը ծրագրի կատարման արդյունքում պետք է հաջողությամբ լրացնի 120 կրեդիտ ուսումնագիտական

բեռնվածություն՝ 2 տարի ուսման տևողությամբ և (կամ) առնվազն 90 կրեդիտ՝ 1,5 տարի ուսման տևողությամբ:

2. Բոլոր ուսանողները, մասնագիտությունից անկախ, պետք է կուտակեն առնվազն 6 կրեդիտ՝ *ընդհանուր դասընթացների կրթամասից*, և 50 կրեդիտ՝ *հետազոտական կառուցամասից (ներառյալ՝ մագիստրոսական թեզը)*:
3. Մնացած կրեդիտների (մինչև 64) բովանդակային կազմը սահմանվում է մասնագիտական պարտադիր կրթամասով և կամընտրական դասընթացներով՝ ելնելով սովյալ մասնագիտությամբ մագիստրոսի պատրաստման ծրագրի էլքային կրթական արդյունքներով սահմանված մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերման պայմանից, և յուրաքանչյուր ծրագրի համար տրվում է առանձին (ընդ որում, մինչև 18 կրեդիտ հատկացվում է կամընտրական դասընթացների ձևով որոշակի ուղղությամբ անհատական ուսուցում իրականացնելու համար):

6. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը

6.1. Համակարգի հիմնադրույթները

1. Կենտրոնում գործում է ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոն համակարգը, որի կիրարկման հիմնական նպատակներն են՝

ա) ուսումնական կիսամյակի ընթացքում գիտելիքների անընդհատ ստուգման և գնահատման օգնությամբ կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, խթանել ուսանողի ինքնուրույն

աշխատանքը, ուսումնառության գործընթացում ներմուծել մրցակցության տարրեր և բարելավել դասահաճախումները,

բ) ընթացիկ քննությունների և ստուգումների իրականացման օգնությամբ ներմուծել դիագնոստիկ գնահատման տարրեր՝ գնահատման արդյունքները դասախոսների և ուսանողների կողմից օգտագործելով որպես հետադարձ կապ՝ դասավանդման և ուսումնառության շարունակական բարելավման և կատարողականի բարձրացման նպատակով, բարելավել դասընթացի արդյունարար գնահատման հիմնավորվածությունն ու արժանահավատությունը՝

գիտելիքների գնահատման գործընթացում հաշվի առնելով ուսումնառության տարբեր բաղադրիչները:

2. Գիտելիքների գնահատումը (ստուգումը) ներառում է հետևյալ բաղադրիչները.

- ա) դասընթացին ուսանողի մասնակցության գնահատում՝ հաշվի առնելով դասահաճախումները:
- բ) դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված անհատական առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ և ստուգումներ, թեստեր, նախագծեր, անհատական աշխատանքներ և այլն),
- գ) ամբողջ դասընթացի կամ ուսումնական մոդուլի եզրափակիչ գնահատում քննաշրջանում,
- դ) ստուգման արդյունքների ինտեգրում՝ դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի, ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատումների հիման վրա դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականի ձևավորում:

3. Ելնելով մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված դասընթացների (ուսումնական մոդուլների) աշխատածավալից, պարապմունքի ձևից, դասավանդման մեթոդներից և հաշվի առնելով դասընթացի կարևորությունը ուսանողի մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձևավորման մեջ՝ դասընթացներն ըստ գնահատման ձևի բաժանվում են 2 խմբի՝

- ա) *եզրափակիչ գնահատումով դասընթացներ,*
- բ) *առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացներ:*

6.2. Գնահատման մեթոդաբանությունը

6.2.1. Մագիստրոսի կրթական ծրագրում ներառված բոլոր դասընթացները եզրափակիչ գնահատումով դասընթացներ են:

1. Դասընթացը քննաշրջանի ընթացքում անցկացվող եզրափակիչ քննության հետ մեկտեղ նախատեսում է 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննություն, որոնցից առնվազն մեկն անց է կացվում ուսանողի գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման (թեստերի, անհատական աշխատանքների, նախագծերի և այլն) գնահատման հիման վրա: Եզրափակիչ քննության ձևը դասընթացը կազմակերպող դասախոսի առաջարկությամբ հաստատում է ամբիոնի վարիչը:
2. Դասընթացից (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը/միավորը (Գ_{արդ.}) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝
 - ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության ակտիվության աստիճանից, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը վաստակում է 2 միավոր: Դասընթացին ուսանողի մասնակցության Գ_{մաս.} միավորը որոշվում **աղյուսակ 1-ում** բերված սանդղակի չափանիշներին համապատասխան (ուսումնառության անհատական ժամանակացույցով սովորող ուսանողի՝ դասընթացի մասնակցության համար տրվող միավորների քանակը հաշվարկվում է նրա ինքնուրույն աշխատանքի կատարողականի հիման վրա).

Աղյուսակ 1.

Մասնակցության աստիճանը (%)	Հատկացվող միավորը
91-100	2
81-90	1,5
71-80	1
61-70	0,5
< 60	0

Օրինակ 1. Եթե 32 լսարանային ժամ աշխատածավալով դասընթացից ուսանողն ունի

15 ժամ բացակայություն, ապա դասընթացին մասնակցության աստիճանը կլինի՝

$$[1 - 15/32] \times 100\% = (1 - 0.47) \times 100\% = 53\%$$

Համաձայն աղյուսակի՝ $Q_{\text{մաս.}} = 0$ միավոր:

Օրինակ 2. Եթե 64 լսարանային ժամ աշխատածավալով դասընթացից ուսանողն ունի 12 ժամ անհարգելի և 4 ժամ հարգելի բացակայություն, ապա դասընթացին մասնակցության աստիճանը կլինի՝

$$[1 - 12/(64-4)] \times 100\% = (1 - 0.2) \times 100\% = 80\%$$

Համաձայն աղյուսակի՝ $Q_{\text{մաս.}} = 1$ միավոր:

- բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննությունների (գրավոր աշխատանք և բանավոր ներկայացում), կամ 1 ընթացիկ (միջանկյալ) և թեստ³, նախագիծ, անհատական աշխատանք) արդյունքներից ($\Sigma P_{\text{ընթ.}}$), որոնց հատկացվող միավորների առավելագույն քանակը սահմանվում է 8,
- գ) եզրափակիչ քննության արդյունքից ($P_{\text{էզր.}}$), որը կարող է գնահատվել մինչև 10 միավոր:

³ Թեստային առաջադրանքի գնահատման քայլը առնվազն 0,1 միավոր

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականը/միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$G_{արդ.} = G_{մաս.} + \Sigma P_{ընթ.} + P_{եզր.} :$$

Ըստ այդմ, մագիստրոսի կրթական ծրագրում ընդգրկված դասընթացն ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով) ⁴.

Մոդուսակ 2.

Գնահատման բաղադրամասը	G _{մաս.}	P _{ընթ.1}	P _{ընթ.2}	P _{եզր.}	G _{արդ.}
Միավորը	2	8		10	20

- Ընթացիկ գնահատման ձևերի միջև միավորների բաշխման քանակական հարաբերակցությունը որոշում է դասընթացը վարող դասախոսը, ինչը պարտադիր կերպով արձանագրվում է մագիստրոսական ծրագրի ուսանողի ուսումնառության ուղեցույցում զետեղված դասընթացի նկարագրության մեջ (դասընթացի ընթացիկ գնահատման կառուցվածքի փոփոխություն ուղեցույցի հրապարակումից հետո չի թույլատրվում):
- Գնահատման վերը նկարագրված եղանակը կիրառվում է միայն ուսումնական կառուցմամասի բաղկացուցիչ դասընթացների, (բացի լրացական դասընթացներից) գնահատման համար: Հետագոտական կառուցմամասի մոդուլները, այդ թվում նաև պրակտիկաները, գնահատվում են ստուգարքի ձևով: Մագիստրոսական ատենախոսությունը գնահատվում է 20 միավորանոց սանդղակով՝ սույն կարգում բերված գնահատման չափանիշներին համապատասխան:

6.3. Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը

⁴ Ընթացիկ քննության մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր, իսկ գնահատման քայլը՝ առնվազն 0.5 է

1. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների/ստուգումների ենթակա ուսումնական նյութի բովանդակությունը, քննությունների ձևերը, հարցաշարերը և ժամանակացույցը, ինչպես նաև գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները տրամադրվում են ուսանողներին նախապես (կիսամյակի առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում):
2. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների ժամանակացույցները կազմում են ամբիոնները, և հաստատում է ուսումնական մասի պետը: Քննությունների հաստատված ժամանակացույցի մեկ օրինակը հանձնվում է ուսումնական մաս:
3. Ընթացիկ քննությունները կամ դրանց հավասարեցված առաջադրանքներն անց են կացվում ուսումնառության կիսամյակի 7÷8-րդ և 15÷16-րդ շաբաթներում:
4. Լրացական դասընթացներից ընթացիկ ստուգումներն անց են կացվում յուրաքանչյուր 8 շաբաթը մեկ: (Ընթացիկ ստուգումն անց է կացնում տվյալ առարկան դասավանդող դասախոսը՝ առարկայի՝ դասացուցակով հատկացված ժամերին (ուսանողը չի ազատվում դասերից):
5. Եզրափակիչ քննություններն անց են կացվում կիսամյակային քննաշրջաններում՝ 17÷20-րդ շաբաթներում:
6. Քննության/ստուգման ավարտից հետո քննությունն ընդունած դասախոսը քննական ամփոփագիրը նույն օրը ներկայացնում է ամբիոն:
7. Քննության գնահատականը հրապարակելու պահից ուսանողն իրավունք ունի այն գանգատարկելու գնահատումն իրականացրած դասախոսին կամ քննական հանձնաժողովին, իսկ վերջինիս հետ անհամաձայնության դեպքում՝ նույն օրը դիմելու դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի վարիչին, այնուհետև՝ ուսումնական մասի պետին:

6.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը

1. Կենտրոնում ուսանողի ուսումնառության արդյունքների գնահատման համար կիրառվում է գնահատականների 20 միավորանոց սանդղակը, որը ներկայացված է ստորև.

Աղյուսակ 3.

Գնահատման արդյունարար միավորը	Գնահատականը
18-20	«Գերազանց»

13-17	«Լավ»
8-12	«Բավարար»
0-7	«Անբավարար»
0	Չներկայացած
-	«Ստուգված»/ «Չստուգված»

Դասընթացի քննական ամփոփագրում գնահատման արդյունարար միավորի հետ մեկտեղ փակագծերում նշվում է նաև համապատասխան գնահատականը օրինակ՝ 18 (գերազ.):

- Դասընթացներից, որոնցից ուսանողը վաստակել է 8-ից ցածր արդյունարար միավոր կամ գնահատվել է «Չստուգված», կրեդիտներ չեն տրվում: «Ստուգված» գնահատման դեպքում ուսանողի օգտին վարկանիշային միավորներ⁵ չեն գրանցվում, հետևապես այն չի ազդում ուսանողի միջին որակական գնահատականի (ՄՈԳ) վրա:

6.5. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը

- Ուսանողի ուսումնական գործունեության արդյունքներն ու առաջադիմության ցուցանիշներն ուսման որոշակի ժամանակահատվածի կամ ողջ շրջանի ընթացքում վավերագրելու համար Կենտրոնի ուսումնական մասը, ամբիոնի հետ համատեղ յուրաքանչյուր ուսանողի համար, նրա ընդունման պահից սկսած, վարում են *ակադեմիական տեղեկագիր*⁶, որտեղ յուրաքանչյուր քննաշրջանից հետո գրանցվում են ուսանողի ուսումնասիրած դասընթացները և կրթական մոդուլները, վաստակած կրեդիտները և ստացած արդյունարար գնահատականներն ըստ կրթական մոդուլների և կիսամյակների: Տեղեկագիրն արտացոլում է ուսանողի կատարած ուսումնական աշխատանքի ծավալը և կրթական ձեռքբերումների որակը:
- Ուսանողի վաստակած կրեդիտները վավերագրվում և կուտակվում են նրա ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ նրա

⁵ Վարկանիշային միավորի վերաբերյալ տե՛ս սույն կարգի 6.5. կետը

⁶ Ակադեմիական տեղեկագրի օրինակը կցված է սույն կարգին (հավելված 3):

ուսումնառության ողջ շրջանում՝ անկախ ուսումնառության ընդհատումից կամ տվյալ ուսումնական ծրագրի հետագա հնարավոր փոփոխություններից:

3. Ուսանողի ուսման առաջադիմության ընդհանրացված արդյունքները ներկայացնելու համար ակադեմիական տեղեկագրում կիսամյակային արդյունքներից հետո նշվում են տվյալ կիսամյակի և մինչև ուսման տվյալ ժամանակահատվածն ուսանողի առաջադիմությունն ամբողջացնող ամփոփիչ տվյալները, որոնք ներառում են հետևյալ 4 քանակական ցուցանիշները⁷

- *գումարային կրեդիտների քանակը,*
- *գնահատված կրեդիտների քանակը,*
- *վարկանիշային միավորները,*
- *միջին որակական գնահատականը:*

4. *Գումարային կրեդիտը* (Կ) կրթական ծրագրի ավարտական պահանջները բավարարելու նպատակով ուսանողի վաստակած կրեդիտների գումարն է:

5. *Գնահատված կրեդիտը* (ԳԿ) գումարային կրեդիտների այն մասն է, որը գնահատված է թվային միավորներով.

ԳԿ=Σ Կրեդիտ

6. *Վարկանիշային միավորը* (ՎՄ) հաշվարկվում է որպես առանձին դասընթացների (մոդուլների) գնահատված կրեդիտների և դրանց արդյունարար գնահատականների արտադրյալների գումար.

$$\text{ՎՄ} = \Sigma (\text{Կրեդիտ} \times \text{Գ}_{\text{արդ.}}),$$

որտեղ $\text{Գ}_{\text{արդ.}}$ -ը տվյալ ուսումնական մոդուլից կամ առանձին դասընթացից ստացված արդյունարար գնահատականն է:

⁷ Տե՛ս հավելված 3 ակադեմիական տեղեկագիրը:

Օրինակ, եթե ուսանողը 5,4, և 6 կրեդիտանոց դասընթացից գնահատվել է (վաստակել է) համապատասխանաբար 12,16, և 19 միավոր, ապա դասընթացների այդ խմբից ուսանողի վաստակած վարկանիշային միավորը հավասար է՝

$$\text{ՎՄ} = 5 \times 12 + 4 \times 16 + 6 \times 19 = 238 \text{՝ } 300 \text{ հնարավորից } (5 \times 20 + 4 \times 20 + 6 \times 20)$$

7. Միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) կրեդիտներով կշռված գնահատականների միջինն է, որը հաշվարկվում է վարկանիշային միավորները գնահատված կրեդիտների գումարի վրա բաժանելով (արդյունքը կլորացվում է 1/100-ի ճշտությամբ)։

$$\text{ՄՈԳ} = \text{ՎՄ} / \text{ԳԿ}$$

Օրինակ, նախորդ դեպքում դիտարկված դասընթացների խմբի համար հաշվարկված միջին որակական գնահատականը կլինի՝

$$\text{ՄՈԳ} = 238 / 15 = 15,87$$

20 հնարավորից:

8. Հաշվառվում և ակադեմիական տեղեկագրում գրանցվում են կիսամյակային (հաշվարկված առանձին կիսամյակի համար) և արդյունաբար (հաշվարկված ուսման տվյալ շրջանի համար) վարկանիշային միավորները և ՄՈԳ-երը:

6.6. Ուսման առաջադիմությունը

1. Ըստ ուսման առաջադիմության՝ ուսանողները դասակարգվում են՝ առաջադիմող, փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող և հեռացման ենթակա :

2. Ուսանողը համարվում է *առաջադիմող*, եթե՝

- ա) կիսամյակում ունի 30 կրեդիտ ուսումնական միջին բեռնվածություն(10% թույլատրելի շեղումով),
- բ) հավաքել է տվյալ կիսամյակի համար ուսումնական ծրագրով սահմանված բոլոր պարտադիր դասընթացների⁸ կրեդիտները:

3. Ուսանողը համարվում է *փորձաշրջանի կարգավիճակում*, եթե չի բավարարել նախորդ կետում նշված պայմաններից որևէ մեկը, և ռեկտորատի կողմից նրան թույլատրվել է մասնակցել ակադեմիական պարտքերի մարմանը (լուծարքին):

4. *Փորձաշրջանի կարգավիճակ ունեցող* ուսանողին հնարավորություն է տրվում ուղղելու թերացումներն ու բացթողումները և բարձրացնելու ուսման առաջադիմությունը ծրագրի նվազագույն պահանջներին համապատասխան:

5. Մագիստրոսի ծրագրում ուսանողին կարող է տրվել նաև լրացուցիչ ժամանակ՝ դասընթացը կրկնելու համար:

6. *Փորձաշրջանի կարգավիճակում* գտնվող ուսանողը համարվում է հեռացման ենթակա, եթե սահմանված ժամկետում դուրս չի գալիս այդ կարգավիճակից: Հեռացված ուսանողի վերականգնումը կատարվում է նույն կիսամյակում՝ ուսումնառության նախորդ ընթացքում վաստակած բոլոր կրեդիտների պահպանմամբ:

7. Նույն ուսումնական բեռնվածությամբ ուսանողների ակադեմիական առաջադիմությունները համեմատվում են (ուսանողական նպաստներ, պետական և այլ տեսակի կրթաթոշակներ հատկացնելիս) նրանց միջին որակական գնահատականներով, իսկ միևնույն կրթական ծրագրում ընդգրկված տարբեր ուսումնական բեռնվածություն ունեցող ուսանողներին՝ վարկանիշային միավորներով:

7. Քննությունների վերահանձնումը և դասընթացի կրկնումը

1. Դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանը որոշելիս հաշվի չեն առնվում հարգելի պատճառներով բացակայության դեպքում բաց թողնված դասաժամերը, եթե այն հավաստող սահմանված կարգի բժշկական տեղեկանքը կամ դիմումը ներկայացվում է հաճախումները վերսկսելուց հետո 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

2. Քննությանը կամ ստուգմանը չներկայանալը համարվում է հարգելի միայն 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում ուսումնական մասում

⁸ Տե՛ս դասընթացների ա) խումբը, բաժին 3, 3-րդ կետ:

գրանցված սահմանված կարգի բժշկական տեղեկանքի կամ դիմումի առկայության դեպքում:

3. Ընթացիկ (միջանկյալ) քննությունների կամ ստուգումների արդյունքների վերահանձնում, այդ թվում նաև ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում, չի թույլատրվում:
4. Հարգելի պատճառով ընթացիկ քննությանը կամ ստուգմանը չներկայացած ուսանողը կարող է այն հանձնել մինչև հաջորդ ընթացիկ քննությունը/ստուգումն ընկած ժամանակահատվածում (համապատասխանաբար, 2-րդ ընթացիկ քննությունը՝ մինչև եզրափակիչ քննությունը, իսկ 2-րդ ընթացիկ ստուգումը՝ մինչև քննաշրջանի սկիզբը)՝ նախապես այն համաձայնեցնելով ուսումնական մասի և դասընթացը վարող դասախոսի հետ:
5. Հարգելի պատճառներով եզրափակիչ քննությանը չներկայացած ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման շրջանում կարող է վերահանձնել այն:
6. *Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացի* գնահատման արդյունարար միավորի նվազագույն 8-ի շեմը չապահոված ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում պետք է վերահանձնի եզրափակիչ քննությունը՝ վերջինիս համար սահմանված 10 միավորի ձեռքբերման հնարավորությամբ:

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից նա վաստակել է համապատասխանաբար 1 և 2 միավորներ, իսկ եզրափակիչ քննությունից՝ 2 միավոր, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կլինի՝

$$G_{արդ.} = 2 + 1 + 2 + 2 = 7,$$

որը ցածր է նվազագույն շեմային պահանջից (8 միավոր): Այս դեպքում ուսանողը պարտքերի մարման շրջանում վերահանձնում է միայն եզրափակիչ քննությունը՝ սահմանված 10 միավորի ձեռքբերման հնարավորությամբ, իսկ արդյունարար գնահատականը փոխվում է եզրափակիչ քննության միավորների տարբերությամբ: Օրինակ, եթե եզրափակիչ քննության 2 միավորը լուծարքում բարձրացվել է մինչև 5, ապա

$$G_{արդ.} = 7 + (5 - 2) = 10:$$

7. Եթե մագիստրոսական ծրագրում դասընթացի գնահատման արդյունարար միավորը գտնվում է $5 \div 7$ միավորի տիրույթում, ապա

թույլատրվում է դասընթացի վերահանձնում նախորդ կետում բերված պահանջներին համապատասխան, ընդ որում՝ նույն կիսամյակի ընթացքում ուսանողն ունի յուրաքանչյուր այդպիսի դասընթաց վերահանձնելու ընդամենը մեկ հնարավորություն: 4 միավոր և ցածր արդյունք ցուցաբերած մագիստրոսական ծրագրով սովորող ուսանողը պարտավոր է կրկնել դասընթացը:

8. Ուսումնառության 1-ին կիսամյակում մինչև 12 կրեդիտ ծավալով դասընթացներ չհանձնած մագիստրոսական ծրագրով սովորող ուսանողին հնարավորություն է տրվում անհատական ծրագրով կրկնել դասընթացները հաջորդ աշնանային կիսամյակում՝ շարունակելով ուսումը:
9. Ակադեմիական պարտքերի մարման շրջանից հետո սովորողին թույլատրվում է հանձնել մինչև 12 կրեդիտ առարկայական պարտքերը, եթե դասընթացի գնահատման արդյունարար միավորը $5 \div 7$ տիրույթում է, իսկ 4-ից ցածր արդյունարար միավորի դեպքում սովորողը հեռացվում է մագիստրատուրայից:
10. Հաջողությամբ հանձնված դասընթացների կրեդիտները կուտակվում են ուսանողի ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ՝ անկախ կիսամյակում ցածր առաջադիմությամբ պայմանավորված ուսման ընդհատման հանգամանքից:
11. Կրեդիտների կուտակման գործառույթի շնորհիվ վերանում է տարբեր պատճառներով ուսումնառությունն ընդհատած և այն վերսկսող ուսանողի կողմից կիսամյակն ամբողջությամբ կրկնելու անհրաժեշտությունը:

8. Մագիստրոսի ծրագրի ուսումնական կառուցմասի կազմակերպման ընթացակարգը

1. Ուսումնառության առաջին կիսամյակի սկզբում մագիստրոսական ծրագրում ընդգրկված ուսանողը ծրագրի ղեկավարից ստանում է ուսումնառության իր անհատական ծրագրի ձևաթերթը, որտեղ նախապես լրացված են ուսումնական և հետազոտական կառուցմասերի բաղկացուցիչ դասընթացները և գիտակրթական մոդուլները՝ բացառությամբ կամընտրական դասընթացների:
2. Անհատական ծրագրում տրվում է դասընթացների ընտրացանկն ըստ ուսման տարիների և կիսամյակների՝ դրանց հատկացված կրեդիտների հետ միասին: Մագիստրոսի կրթական ծրագրի ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրի ձևաթերթը բերված է հավելված 1-ում:
3. Ուսման առաջին շաբաթում ուսանողն իր ուսումնական խորհրդատուի հետ միասին լրացնում է կամընտրական

դասընթացները ուսումնառության իր անհատական ծրագրում, որն այնուհետև հաստատվում է ծրագրի ղեկավարի կողմից և ներկայացվում ամբիոն:

4. Անհատական ծրագրում ներառված տվյալ կիսամյակի կամընտրական դասընթացներին ուսանողների գրանցումն իրականացվում է համապատասխան ամբիոնում:
5. Հետագա կիսամյակների ընթացքում, անհրաժեշտության դեպքում, ուսանողը կարող է փոփոխություններ կատարել ուսումնառության իր անհատական ծրագրի դասընթացների ընտրացանկում՝ նախապես ստանալով ուսումնական խորհրդատուի և ծրագրի ղեկավարի համաձայնությունը: Ուսումնառության անհատական ծրագրի փոփոխությունների ձևաթերթը բերված է *հավելված 2-ում*:
6. Դասընթացի փոփոխությունը կարող է կատարվել նաև մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման նախաձեռնությամբ, եթե տվյալ դասընթացում բավարար թվով մասնակիցներ չեն ընդգրկվել:
7. Անհատական ծրագրի փոփոխությունը ենթադրում է դասընթացի բացթողում, նոր դասընթացի ընտրություն (ավելացում) ընտրացանկում, որի իրականացման ընթացակարգը հետևյալն է.
 - ուսանողը կարող է բաց թողնել իր ընտրած դասընթացը ուսումնական խորհրդատուի համաձայնությամբ՝ մինչև պարապմունքների 2-րդ շաբաթվա վերջը,
 - տվյալ կիսամյակի 3-րդից մինչև 4-րդ շաբաթվա վերջը բացթողումը ձևակերպելու համար ուսանողը պետք է ստանա նաև դասընթացը վարող դասախոսի և ծրագրի ղեկավարի համաձայնությունը,
 - ուսանողն իր ընտրացանկում նոր դասընթաց կարող է ավելացնել ուսումնական խորհրդատուի և դասընթացը վարող դասախոսի համաձայնությամբ՝ մինչև պարապմունքների 2-րդ շաբաթվա վերջը:
8. Նախորդող կրթական աստիճանի մասնագիտության փոփոխությամբ մագիստրոսական ծրագրում ընդգրկված ուսանողների համար ուսումնառության 1-ին շաբաթվա ընթացքում կարող են նշանակվել լրացական դասընթացներ: Լրացական դասընթացներ նշանակելու հարցը համապատասխան հարցազրույցից հետո առաջադրվում է մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի կողմից և համաձայնեցվում մասնագիտացնող ուսումնական ստորաբաժանման հետ:
9. Ուսանողը պատասխանատու է ուսումնառության իր անհատական ծրագրի ճշտության և ամբողջականության ապահովման համար:

10. Կենտրոնը իրեն իրավունք է վերապահում հանել ցանկացած դասընթացի առաջադրումը տվյալ կիսամյակում, եթե դրանում ընդգրկված չեն բավարար թվով ուսանողներ:

9. Մագիստրոսի ծրագրի հետազոտական կառուցամասի կազմակերպման ընթացակարգը

1. Կիսամյակի առաջին երկու շաբաթվա ընթացքում մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարը կազմում և ուսանողներին է տրամադրում տվյալ կիսամյակի հետազոտական աշխատանքների պլանը (ծրագրի հետազոտական կառուցամասով նախատեսվող գիտակրթական մոդուլների կազմակերպման ժամանակացույցը):
2. Ծրագրի հետազոտական կառուցամասով նախատեսված գիտակրթական մոդուլների կատարողականի ստուգման համար կիրառվում է ատեստավորում: Գիտական ղեկավարի սեմինարի, ինքնուրույն գիտահետազոտական աշխատանքի և պրակտիկաների ատեստավորումը կատարում է մագիստրանտի գիտական ղեկավարը և/կամ ամբիոնի վարիչը, որը լրացված ատեստավորման թերթիկն անձամբ հանձնում է ամբիոն:
3. Ուսումնառության 1-ին կիսամյակի ավարտին ծրագրի համապատասխան հետազոտական մոդուլից ատեստավորում չստացած ուսանողին հնարավորություն է տրվում շարունակելու ուսումը 2-րդ կիսամյակում՝ այդ ընթացքում կատարելով չատեստավորված մոդուլով նախատեսված անավարտ աշխատանքը: 2-րդ և 3-րդ կիսամյակներում որևէ հետազոտական մոդուլով չատեստավորված ուսանողն ազատվում է Կենտրոնից:

10. Դասընթացների տեղեկագիրքը

1. Կենտրոնը յուրաքանչյուր ուստարվա համար հրապարակում է Կենտրոնի դասընթացների տեղեկագիրք (տպագրված և/կամ կայքէջում տեղադրված է էլեկտրոնային տարբերակով), որը նաև կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ուղեցույց է:
2. Դասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է Կենտրոնում իրականացվող կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է.
ա) ընդհանուր տեղեկություն Կենտրոնի վերաբերյալ՝ տեսակը և կարգավիճակը, ուսումնական ստորաբաժանումները, առաջարկվող կրթական ծրագրերը, ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցը, ներբուհական հիմնական կանոնները

(հատկապես կրեդիտների կուտակման, պաշտոնական ճանաչման և փոխանցման վերաբերյալ) և այլն,

բ) տեղեկություն կրթական ծրագրերի վերաբերյալ.

- ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, մուտքի շեմային պահանջները, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, կրթությունը շարունակելու հնարավորությունները, ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը և բովանդակությունը, քննական կանոնները և գնահատման կարգը, ավարտական ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,
- առանձին դասընթացի նկարագրությունը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ՝ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի գիտելիքներով ու կարողություններով, դասընթացի համառոտագիրը (հակիրճ բովանդակությունը/թեմաները), անհրաժեշտ նախապայմանները, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները, դասավանդման լեզուն և այլն,

գ) ընդհանուր տեղեկատվություն ուսանողների համար.

- նյութական օգնության հնարավորությունները, ուսման վարձերի գեղչման և փոխհատուցման պայմաններն ու կանոնները, գործող ուսանողական ծառայությունները, ուսանողներին հասանելի ուսումնական/լաբորատոր ենթակառուցվածքները և այլն:

11. Կրթական ծրագրերի եզրափակիչ ատեստավորումը

1. Ուսանողի կողմից մագիստրոսի ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներին համապատասխան մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերումը հաստատվում է մագիստրոսական ատենախոսության կատարումով և պաշտպանությամբ:

2. Մագիստրոսական ատենախոսության գիտական ղեկավարի նշանակումը և թեմայի հաստատումը իրականացվում է 1-ին կիսամյակում: Համապատասխան ընթացակարգը ներառում է.
- ծրագրի ղեկավարի հետ խորհրդատվությունների անցկացում, որոնց ընթացքում ճշգրտվում են մագիստրանտի հետազոտական հետաքրքրությունները, կազմակերպվում է հանդիպում տվյալ մագիստրոսական ծրագրի ատենախոսությունների ղեկավարների հետ,
 - գիտական ղեկավարի հետ թեմայի ընտրության վերաբերյալ խորհրդատվությունների անցկացում,
 - մագիստրոսական ատենախոսության համաձայնեցված թեմաների և գիտական ղեկավարների թեկնածությունների ներկայացում մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ամբիոնի (միջամբիոնային հանձնախմբի) հաստատմանը, գիտական ղեկավարի նշանակումը:
3. Մագիստրանտի կողմից գիտական ղեկավարի հետ համաձայնեցված մագիստրոսական թեզի թեմայի առաջարկի պատրաստում և ներկայացում ամբիոնում (միջամբիոնային հանձնախմբում) քննարկման և հաստատման համար, որն իրականացվում է 2-րդ կիսամյակում: Ատենախոսական առաջարկը պետք է պարունակի թեմայի բնագավառում առկա իրադրության նկարագրությունը, աշխատանքի նպատակը, ածանցյալ խնդիրների առաջադրումն ու սահմանումը, դրանց հավանական լուծումները, հետազոտական մեթոդները և գրականության ցանկը: Ատենախոսական աշխատանքի կատարումը շարունակվում է ուսուցման 3-րդ և 4-րդ կիսամյակներում:
4. Մագիստրոսական թեզի պաշտպանության կազմակերպման համար հատկացվում են ուսումնառության վերջին 4 շաբաթները, որոնց ընթացքում նախատեսվում է.
- ա) մագիստրոսական թեզի ներկայացում մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման քննարկմանը պաշտպանությունից առնվազն 4 շաբաթ առաջ: Մագիստրոսական թեզի հետ ներկայացվում է գիտական ղեկավարի կարծիքը, որը պետք է ներառի կատարված աշխատանքի վերաբերյալ դրական եզրակացություն,
- բ) մագիստրոսական թեզի նախնական քննարկում մասնագիտացնող ամբիոնում (միջամբիոնային հանձնախմբում) մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի,

մագիստրանտի գիտական ղեկավարի և մագիստրանտի պարտադիր մասնակցությամբ մեկ շաբաթյա ժամկետում /առաջին շաբաթ/: Էական դիտողությունների առկայության դեպքում մագիստրոսի աստիճան հայցողը պարտավոր է երկշաբաթյա ժամկետում լրամշակել աշխատանքը և լրացուցիչ քննարկման ներկայացնել այն: Լրացուցիչ քննարկման արդյունքում դրական եզրակացության դեպքում մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման կողմից մագիստրոսական թեզը երաշխավորվում է պաշտպանության,

զ) մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման կողմից աշխատանքի արտաքին գրախոսության կազմակերպում, որի արդյունքում ոչ ուշ, քան պաշտպանությունից 3 օր առաջ մասնագիտացնող ամբիոնին (միջամբիոնային հանձնախմբին) է ներկայացվում ատենախոսության վերաբերյալ գրախոսականը,

դ) մագիստրոսական թեզի հրապարակային պաշտպանություն ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստում և մագիստրոսի աստիճանի շնորհում:

5. Մագիստրոսական թեզի պաշտպանությունն իրականացվում է համաձայն ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության կողմից սահմանված ամփոփիչ ատեստավորման կարգի:
6. Մագիստրոսական թեզի գնահատումը կատարվում է աղյուսակ 4-ում ներկայացված 20 միավորանոց սանդղակով:
7. Մագիստրոսական թեզի գնահատման ընդհանուր որակական չափանիշների համար 2021 թվականից սահմանվում են գնահատման միավորների հետևյալ չափաքանակները.

Աղյուսակ 4.

Թիվ	Չափանիշ	Առավելագույն միավորը
1	Թեմայի արդիականության հիմնավորումը և գրականության վերլուծությունը	2

2	Հետազոտության իրականացումը և արդյունքները	6
3	Ձևակերպման որակը(շարադրանքը և ձևավորումը)	4
4	Թեզի հրապարակային պաշտպանությունը	8
	Ընդամենը	20

8. Ամփոփիչ առեստավորման հանձնաժողովի անդամների կողմից մագիստրոսական թեզի գնահատումները կատարվում են սահմանված նմուշի գնահատման ձևաթերթում (տե՛ս *հավելված 4*):

12. Կրեդիտների փոխանցումը

1. Այլ բուհերից ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոն մագիստրոսի կրթական ծրագրեր կրեդիտները փոխանցելի են առանձին դասընթացների, դասընթացների խմբի կամ ուսումնառության որոշակի շրջանների (կիսամյակ, ուստարի) տեսքով: Փոխանցումը կատարվում է ուսանողի հայտի հիման վրա՝ երկու բուհերի փոխադարձ համաձայնությամբ՝ ECTS կրեդիտների փոխանցման կանոնների պահպանմամբ:
2. Այլ կրթական ծրագրից ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոն կրթական ծրագիր կրեդիտներ կարող են փոխանցվել, եթե դրանց բովանդակությունները միանման են կամ առկա են բովանդակային տարբերություններ, սակայն վերջնական կրթական արդյունքները համարժեք են:
3. Այլ բուհում ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոնի ուսանողի ուսումնառության որոշակի շրջանի (կիսամյակ, ուստարի) անցկացման դեպքում այդ ժամանակահատվածի ուսումնառության ծրագիրը դառնում է եռակողմ համաձայնագրի առարկա՝ ուսանողի, ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոնի և ընդունող բուհի միջև:
4. Կրեդիտների փոխանցման և ուսանողների միջբուհական փոխանակման գործընթացների կազմակերպման համար ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոնը նշանակում է ECTS-ի բուհական համակարգող, որի գործունեության հիմնական ոլորտները և պարտականությունների շրջանակները

կանոնակարգվում են առանձին կարգով /անհրաժեշտության դեպքում/:

13. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը

5. Կրեդիտային համակարգով սովորող ուսանողներին ուսման գործընթացում օժանդակելու նպատակով ամբիոնները կազմակերպում են ուսումնական խորհրդատուների (կուրատորների) ծառայություն, որում ընդգրկում են մասնագիտության կամ մասնագիտությունների խմբի ուսումնական ծրագրերին քաջատեղյակ մասնագետներ:
6. Մասնագիտության կամ մասնագիտությունների խմբի ուսումնական խորհրդատուների թիվը սահմանում է Կենտրոնը՝ ելնելով տարբեր կրթական ծրագրերում ընդգրկված ուսանողների թվի և ամբիոնների դասախոսական ներուժի համադրումից:
7. Ուսումնական խորհրդատուն իրականացնում է խորհրդատվական ծառայություններ մեկ կամ մի քանի հարակից մասնագիտությունների գծով և հսկում իրեն ամրագրված ուսանողների ուսումնական առաջընթացը նրանց ուսումնառության ողջ շրջանում:
8. Խորհրդատուն ներկայացնում է ուսանողների ուսումնական շահերը, ուսումնական գործընթացի հետ կապված տարաբնույթ հարցերի շուրջ նրանց համար պարբերաբար (ամիսը 2 անգամ) կազմակերպում խմբային և/կամ անհատական խորհրդատվություններ, ողջ աշխատանքային օրվա ընթացքում օգնում դասընթացների ընտրության և անհատական ուսումնական ծրագրերի կազմման գործընթացներում:

14. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները

1. Ուսանողը պարտավոր է՝
 - ծանոթանալ կրեդիտային համակարգով ուսուցման սույն կարգին և խստորեն հետևել դրա պահանջներին,
 - կատարել ուսումնական դասընթացների և քննությունների համար սահմանված պահանջները,
 - կանոնավոր հաճախել իր ուսումնառության ծրագրում ընդգրկված բոլոր դասընթացներին:
2. Ուսանողն իրավունք ունի՝
 - – ընտրելու տվյալ մասնագիտության (մասնագիտացման) ուսուցման համար Կենտրոնի կողմից առաջադրվող

կամընտրական դասընթացներ՝ ուսումնական ծրագրի պահանջներին համապատասխան,

- – միջբուհական փոխանակման և (կամ) ակադեմիական շարժունության ծրագրերի շրջանակներում ուսումնառության որոշակի շրջան (կիսամյակ, ուստարի) ուսումնառելու այլ բուհում (ներառյալ՝ օտարերկրյա),
- – փոխադրվելու մեկ այլ բուհ (ներառյալ՝ օտարերկրյա)՝ համաձայն ՀՀ Կառավարության սահմանած կարգի,
- շարունակելու ուսումնառությունը ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոնում՝ համաձայն գործող կարգի,
- հիմնավորված կերպով դիմելու և ստանալու իր ակադեմիական տեղեկագիրը՝ ավարտված ուսումնառության կամ ուսումնական ծրագրի չավարտված մասի համար,
- մագիստրոսի աստիճանը և համապատասխան որակավորումը հաստատող ավարտական փաստաթղթի (դիպլոմի) հետ միասին ստանալու ՀՀ Կառավարության որոշմամբ հաստատված համաեվրոպական նմուշի դիպլոմի հավելված՝ երկու լեզվով՝ հայերեն և անգլերեն:

15. Եզրափակիչ դրույթներ

Սույն կարգը գործողության մեջ է դրվում 2019 թվականից՝ ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոնի մագիստրոսի կրթական ծրագրերում ընդգրկված ուսանողների ուսումնառությունը կազմակերպելու համար:

II ԲԱԺԻՆ

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Մաս I.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

<<Դեղագործական քիմիա>> ամբիոնը մագիստրոսի կրթական մակարդակում կազմակերպում է ուսուցում՝ «Դեղագիտություն» ծրագրով.

1. Ուսումնական ծրագրի կառուցվածքը

Մագիստրոսի պատրաստման ծրագիրը բաղկացած է 2 հիմնական կառուցամասից՝ ուսումնական և հետազոտական, որոնցից յուրաքանչյուրով նախատեսված աշխատանքներն իրականացվում են նախանշված ուսումնական կիսամյակներում ուսումնական և հետազոտական կառուցամասերի կրեդիտներով արտահայտված ծավալների հետևյալ համամասնությամբ.

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Լրացական դասընթացներ	0	1
Ընդհանուր կրթամաս	6	2
Մասնագիտական պարտադիր կրթամաս	42	14
Կամրնտրական դասընթացներ	6	4
Այլ ծրագրերի ընթացի ցանկից ընտրվող դասընթաց	3	1
ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Գիտական սեմինար	9	3
Գիտահետազոտական աշխատանք	12	3
Գիտահետազոտական պրակտիկա	3	1
Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն	15	1
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	96	29

Կիսամյակ	I	II	III	IV	Ընդամենը
Ուսումնական կառուցամաս, կրեդիտ	21	27	9	0	57
Հետազոտական կառուցամաս, կրեդիտ	6	6	27	0	39
Ընդամենը, կրեդիտ	27	33	36	0	96

Ուսումնական կիսամյակի համար սահմանվում է 20-շաբաթյա տևողությունը, որից 16-ը հատկացվում է տեսական ուսուցմանը և պրակտիկաներին, իսկ 4-ը՝ քննաշրջանին: Ծրագրի առաջին երեք կիսամյակների սկզբում մեկ շաբաթ հատկացվում է մագիստրանտի անհատական ուսումնական ծրագրի ձևավորմանը:

Ուսանողի շաբաթական լրիվ ուսումնական բեռնվածությունը կազմում է 1,5 կրեդիտ (24 կրեդիտ / 16 շաբաթ = 1,5) կամ 45 ժամ, իսկ ուսումնական կրեդիտի ժամային համարժեքը՝ 1 կրեդիտ = 30 ժամ: Ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ: Ուսումնական ծրագրի լրիվ աշխատաձավալը համապատասխանում է 96 կրեդիտի:

2. Ծրագրի բովանդակությունը

2.1. Ուսումնական կառուցամաս

Ծրագրի ուսումնական կառուցամասը բաղկացած է հետևյալ բաղադրիչներից՝ **լրացական դասընթացներ, ընդհանուր կրթամաս, մասնագիտական պարտադիր կրթամաս և կամընտրական դասընթացներ**: Առաջին երկուսը ծառայում են մագիստրոսի կրթական աստիճանի ընդհանուր հենքի ապահովմանը կամ համալրմանը, երրորդ կրթամասը կազմում է մագիստրոսի ծրագրի բովանդակային էությունը, որն ապահովում է մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների անհրաժեշտ հենքը, իսկ չորրորդը՝ ծրագրի անհատականացված ուսուցման մասն է:

Լրացական դասընթացներ

Լրացական դասընթացների բաղադրիչն ուղղված է նախորդ կրթական աստիճանի պահանջներն անհրաժեշտության դեպքում լրացնելուն (մասնագիտության փոփոխության դեպքում կամ օտար լեզուների իմացության ոլորտում): Նկատի ունենալով մագիստրոսների՝ մասնագիտական և հետազոտական աշխատուժի միջազգային շուկայում ազատ տեղաշարժն ու պահանջվածությունն ապահովելու անհրաժեշտությունը, որպես պարտադիր լրացական դասընթաց՝ ծրագրում ընդգրկված է անգլերենը: Մասնագիտական անհրաժեշտությունից ելնելով, գիտական ղեկավարի երաշխավորությամբ ուսանողի անհատական ուսումնական պլանում որպես լրացական դասընթաց կարող է ներառվել նաև օտար այլ լեզու: Բաղադրիչը յուրաքանչյուր մագիստրոսական ծրագրում նախատեսում է մինչև 3 լրացական դասընթացի առկայություն: Լրացական դասընթացները կրեդիտատար չեն:

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ) ⁹	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
18/M01	Մասնագիտական օտար լեզու /անգլերեն-1	0	24/8/0/	I	Ստուգաք
18/M02	Մասնագիտական օտար լեզու /գերմաներեն/-1	0	24/8/0/	I	Ստուգաք
18/M03	Մասնագիտական օտար լեզու /ֆրանսերեն/ 1	0	24/8/0/	I	Ստուգաք

Ընդհանուր դասընթացների կրթամաս

Ընդհանուր կրթամասի աշխատածավալը 6 կրեդիտ է: Ընդհանուր դասընթացների առկայությունը ծրագրում նպատակաուղղված է ուսանողների մոտ փոխանցելի գիտելիքների և կարողությունների, մասնավորապես, տեղեկատվական տեխնոլոգիական ունակությունների և մասնագիտական ոլորտի հիմնախնդիրների պատշաճ ընկալումը ապահովելուն: Այն ներառում է երկու պարտադիր դասընթաց՝ *“Համակարգչագիտություն և*

⁹ Այսուհետ՝ *դ* – դասախոսություն, *գ* – գործնական կամ սեմինար պարապմունք, *լ* – լաբորատոր աշխատանք:

համակարգչային քիմիա” և “Մասնագիտության արդի հիմնախնդիրներ”։ Առանձին դեպքերում, մասնագիտական անհրաժեշտությունից ելնելով, մասնագիտական պարտադիր կրթամասին հատկացված ժամաքանակի հաշվին հնարավոր է նաև ընդհանուր այլ դասընթացների ընդգրկումը։

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրե- դիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամ- յակ	Գնահատ- ման ձևը
05/M09	Համակարգչագիտություն և համակարգչային քիմիա	3	24/8/0	I	Քննություն
01/M20	Մասնագիտության արդի հիմնախնդիրներ	3	32/0/0	I	Քննություն

Մասնագիտական պարտադիր կրթամաս

Մասնագիտական պարտադիր կրթամասն ընդգրկում է 8-ից մինչև 16՝ երեքից հինգ կրեդիտատարությամբ մոդուլ-դասընթացներ։ Կրթամասի ընդհանուր աշխատաժամվալը ծրագրում սահմանված է 47 կրեդիտ։ Սա մագիստրոսական ծրագրի պարտադիր դասընթացների կազմն է, որն ապահովում է տվյալ մասնագիտացմամբ մագիստրոսի կրթական մակարդակում պահանջվող գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերումը։ Դրանք մշակվում են՝ հաշվի առնելով մասնագիտական աշխատաշուկայի արդի կարիքները և պահանջմունքները։

Մագիստրոսական ծրագիր՝

«Դեղագիտություն»

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրե- դիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամ- յակ	Գնահատ- ման ձևը
03/M02	Սինթետիկ դեղերի քիմիա	3	32/0/0	I	Քննություն
03/M05	Բնական միացությունների քիմիա	3	32/0/0	II	Քննություն
03/M07	Կենսաքիմիա և դեղագիտություն	3	32/0/0	II	Քննություն
03/M08	Դեղագրքային անալիզ	3	48/0/0	II	Քննություն
03/M11	Բժշկական և դեղագործական ապրանքագիտություն	3	32/0/0	III	Քննություն
03/M14	Ֆարմակոգնոզիա, գալենային պրեպարատներ	3	32/0/0	II	Քննություն
03/M19	Դեղագործական կենսատեխնոլոգիա	3	32/0/0	II	Քննություն
03/M21	Դեղագիտական քիմիայի փորձնական դասընթաց	3	32/0/0	II	Քննություն
03/M22	Դեղագիտական քիմիա-1	3	32/0/0	I	Քննություն

03/M22	Դեղագիտական քիմիա-2	3	32/0/0	II	Քննություն
03/M23	Դեղաբանություն-1	3	32/0/0	II	Քննություն
03/M23	Դեղաբանություն-2	3	32/0/0	III	Քննություն
03/M23	Դեղաբանություն-2	3	32/0/0	III	Քննություն
03/M26	Դեղարտադրության որակի կառավարում (GLP,GMP)	3	32/0/0	II	Քննություն
03/M31	Դեղերի տեխնոլոգիա	3	32/0/0	I	Քննություն
03/M12	Օրգանական քիմիա	3	32/0/0	I	Քննություն
03/M30	Դեղագիտական մանրէաբանություն	3	32/0/0	II	Քննություն
15/M 53	Ֆարմացիայի մարքեթինգ		32/0/0	III	Քննություն

Կամընտրական դասընթացներ

Կամընտրական դասընթացներն ընտրվում են Կենտրոնի այլ մագիստրոսական ծրագրերի դասընթացներից և նպատակ ունեն մագիստրանտի մոտ ձևավորելու մագիստրոսական թեզը հաջողությամբ կատարելու համար անհրաժեշտ գիտելիքներ և կարողություններ: Այս դասընթացների ընդհանուր աշխատաձևավար ծրագրում սահմանափակված է 12 կրեդիտով, իսկ կազմն ընտրվում է ուսումնական խորհրդատուի (գիտական ղեկավարի) հետ համատեղ՝ տվյալ կամ հարակից (մասնագիտության շրջանակներում միջդիսցիպլինար կապերի ձևավորման նպատակով) մագիստրոսական ծրագր(եր)ի դասընթացների ցանկից՝ 1-ին կիսամյակի ընթացքում: Տվյալ ծրագրի կամընտրական դասընթացներից ընտրվող դասընթացների ընդհանուր աշխատաձևավար պետք է կազմի առնվազն 6 կրեդիտ, իսկ առաջարկվող դասընթացների քանակը՝ պահանջվածից առնվազն 2 անգամ ավելի:

Կամընտրական դասընթացների ցանկը պարունակում է համեմատաբար ազատ բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու երկուսը:

2.2. Հետազոտական կառուցամաս

Ծրագրի հետազոտական կառուցամասը ներառում է հետևյալ բաղադրիչները՝ **գիտական սեմինար, գիտահետազոտական (կուրսային) աշխատանք, գիտահետազոտական պրակտիկա և մագիստրոսական թեզ:**

Գիտական սեմինարը ծրագիրն իրականացնող կառույցի (գիտական կազմակերպություն,ամբիոն, կենտրոն) կողմից կազմակերպվող կանոնավոր գործող սեմինարների շարք է, որի կայացման ժամանակացույցը սահմանվում է մագիստրոսական ծրագրի տվյալ կիսամյակի դասացուցակով: Գիտական սեմինարի ընթացքում մագիստրանտներին ցուցաբերվում է գիտական հետազոտություն կատարելու մեթոդաբանական և մեթոդական աջակցություն,

ձևավորվում են գիտական սեմինարներին հաղորդումներ և զեկուցումներ ներկայացնելու, գիտական բանավեճ վարելու, գրախոսություններով հանդես գալու հմտություններ:

Գիտահետազոտական աշխատանքի բովանդակությունը պայմանավորվում է ուսանողի մագիստրոսական թեզի թեմայի խնդիրներով և կազմվում է գիտական ղեկավարի հետ համատեղ: Այն կազմակերպվում է ուսումնառության բոլոր կիսամյակներում:

Գիտահետազոտական պրակտիկան կազմակերպվում է 3-րդ կիսամյակում՝ գիտական ղեկավարի հետ համատեղ կազմված և հաստատված ծրագրով: Կարող է իրականացվել ամբիոնի կամ լաբորատորիայի գիտական թեմաների շրջանակներում:

Մագիստրոսական թեզի կատարումը և նրա պաշտպանությունը մագիստրոսի կրթական ծրագրի եզրափակիչ փուլն է, որն իրականացվում է 3-րդ կիսամյակում: Մագիստրոսական թեզի կատարման և պաշտպանության համար ծրագրում նախատեսվում է 15 կրեդիտ աշխատաժամալ:

Մաս II.

ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

1. ՏԵՂԵԿԱԳՐՔԻ ՆՊԱՏԱԿԸ

Դասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է «Դեղագործական քիմիա» ամբիոնում իրականացվող մագիստրոսի կրթական ծրագրի «Դեղագիտություն» մասնագիտության վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է ամփոփ տեղեկատվություն ինչպես ուսումնական ծրագրի, այնպես էլ դրա բաղադրիչ դասընթացների և ուսումնական մոդուլների վերաբերյալ: Այն ներառում է՝

- կրթական ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհիվ ու որակավորումը, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, ծրագրի բովանդակային կազմը և կրեդիտների կառուցվածքը, ավարտական պահանջներն ու ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,
- առանձին դասընթացների և ուսումնական մոդուլների հակիրճ նկարագիրը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները, դասընթացի հակիրճ բովանդակությունը, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները:

Ընդհանուր և մասնագիտական դասընթացներ

Ընդհանուր և մասնագիտական դասընթացներ

03/M02. Սինթետիկ դեղերի քիմիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնական գործընթացում կրեդիտային համակարգով սովորող "Դեղագիտություն"

մասնագիտության ուսանողին համակարգային գիտելիքներ հաղորդել ժամանակակից բժշկության մեջ կիրառվող այն դեղամիջոցների վերաբերյալ, որոնք ստացվում են սինթետիկ ճանապարհով: Նպատակն է ծանոթացնել սինթետիկ դեղերի քիմիայի ընդհանուր հիմունքներին, առարկայի խնդիրներին, այդ բնագավառում արդի ձեռքբերումներին, տալ տեղեկություններ ուսումնասիրության մոտեցումների և մեթոդների մասին, ցույց տալ կապը դեղագիտական քիմիայի, դեղաբանության, կենսաքիմիայի, դեղագործության հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. Կիմանա օրգանական ծագման դեղամիջոցների ստեղծման հիմնական մոտեցումները և սկզբունքները; օրգանական ծագման որոշ առավել կիրառվող դեղամիջոցների դեղաբանական խմբերի սինթետիկ մեթոդները, քիմիական հատկությունները, դեղաբանական ակտիվությունը

2. Կկարողանա գտնել և վերլուծել կապը օրգանական դեղանյութի կառուցվածքի և քիմիական հատկությունների միջև, ինչպես նաև կապը մոլեկուլի կառուցվածքի և դեղաբանական ակտիվության միջև; իրականացնել փորձարարական հետազոտություններ ստացած գիտելիքների հիման վրա

3. Կտիրապետի սինթետիկ դեղերի քիմիայի բնագավառում արդի ձեռքբերումներին; օրգանական դեղանյութի ստեղծման ընդհանուր սկզբունքներին, ժամանակակից օրգանական սինթետիկ եղանակներին: պայմաններ, կիրառություն:

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապմունքների տիպը, ժամերի թիվը			Վերջնարդյունք
		Դասախոսություն	Սեմինար, գործնական	Ինքնուրույն	
Թեմա 1	ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ: Հալոգենալկաններ	2	1		Ուսանողը <u>կիմանա</u> հալոգենալկանների մասին /կառուցվածք, սինթեզ/ որպես ընդհանուր ներշնչական նարկոզի միջոցների
	Հալոգենալկանները որպես ընդհանուր ներշնչական նարկոզի (անզգայացման) միջոցներ: Քլորէթիլ, ֆտորոտան, վերջինիս անալոգները,				

	<p>քլորոֆորմ: Մինթեզը, ֆիզիկո-քիմիական հատկությունները: Դեղաբանական ակտիվություն, կիրառություն:</p>				
Թեմ ա 2	<p>Բժշկության մեջ կիրառվող ալիֆատիկ սպիրտներ, ալդեհիդներ, պարզ եթերներ, նիտրատներ</p>	3	1		<p>Ուսանողը կկարողանա տարբերակել ալիֆատիկ շարքի որոշ դեղամիջոցները ըստ կառուցվածքի և դեղաբանական ակտիվության</p>
	<p>Բժշկության մեջ կիրառվող ալիֆատիկ սպիրտներ և ալդեհիդներ (էթիլ սպիրտ, ֆորմալդեհիդ, ուրոտրոպին, քլորալիդրատ): Մինթեզը, քիմիական և ֆիզ.-քիմ. հատկությունները: Դեղաբանական ազդեցություն, կիրառություն:</p> <p>Դիէթիլ եթեր: Մինթեզը, քիմիական և ֆիզիկո-քիմիական հատկությունները:</p> <p>Դեղաբանական ազդեցություն, պահպանման պայմաններ, կիրառություն: Նիտրատները որպես հականոցիներ դեղամիջոցներ: Նիտրոզլիցերին. ստեղծման պատմությունը: Մինթեզ, քիմ., ֆիզ.-քիմ. հատկություններ: Այլ նիտրատներ: Դեղաբանական ազդեցություն, կիրառություն:</p>				

Թեմա 3	Դիարիվնեթանային կառուցվածքի հակահիստամինային ակտիվությամբ օժտված դեղամիջոցներ	2		Ուսանողը <u>կիմանա</u> հակահիստամինային դեղամիջոցներ դիմեդրոլի, կլեմաստինի սինթեզի, ակտիվության և կիրառության մասին
	Դիմեդրոլ, կլեմաստին: Կառուցվածք, սինթեզ, դեղաբանական ակտիվություն, կիրառություն:			
Թեմա 4	Ֆենոլաթթուների շարքի դեղամիջոցներ: Սալիցիլաթթվի ածանցյալներ	2	1	Ուսանողը <u>կծանոթանա</u> սալիցիլատների ստացման, հակաբորբոքային և ցավազրկող հատկությունների հետ, <u>կկարողանա</u> գնահատել դրանց կիրառության սահմանափակությունները
	Ֆենոլաթթուների շարքի հակաբորբոքային և ցավազրկող դեղամիջոցներ (սալիցիլաթթու, ացետիլսալիցիլաթթու, ածանցյալներ): Սինթեզ, քիմիական և դեղաբանական հատկություններ, կիրառություն, կողմնակի բացասական ազդեցություն:			
Թեմա 5	Արիլալկիլամինների և արիլօքսի-3-ամինոպրոպանոլի խմբերի դեղամիջոցներ	4	1	Ուսանողը <u>կիմանա</u> ադրենալինի և ածանցյալների, ինչպես նաև ատենոլոլի շարքի դեղաբանական ակտիվության, սինթեզի մասին, կկարողանա օրգ. միացության

					բանաձևում գտնել ասիմետրիկ կենտրոններ
	Արիլալկիլամինների շարքի դեղամիջոցներ: Ադրենալին՝ սինթետիկ, քիմիական, դեղաբանա- կան հատկություններ, դերը օրգանիզմի կենսա- գործունեության համար: Ադրենալինի սինթետիկ անալոգներ. Նորադրենա- լին, էֆեդրին, դեղաբա- նական ազդեցություն, կիրառություն: Օպտիկա- կան իզոմերիա: Մինթե- տիկ անալոգներ. կառուց- վածք, օպտիկական իզո- մերներ, դեղաբանական ակտիվություն, կիրա- ռություն: Ատենոլոլ, պրոպրանո- լոլ: 1-Արիլօքսի-3-ամի- նոպրոպանոլի շարքի այլ միացություններ՝ ադրենապաշարիչ ակտիվությամբ: Մետոպրոլոլի սինթեզը:				
Թեմ ա 6	Ոչ ստերոիդային հակաբորբոքային և ցավազրկող դեղամիջոցներ (NSAIDs)	2	1		Ուսանողը կիմանալ պրոպիոնաթթվի , քացախաթթվի, պ-ամինոֆենոլի, պիրազոլոնի ածանցյալների ոչ ստերոիդային հակաբորբոքային դեղամիջոցների (NSAIDs) սինթեզը, քիմիական, դեղաբանական ակտիվությունը
	Պրոպիոնաթթվի և քացա- խաթթվի շարքի ոչ ստե- րոիդային հակաբորբո- քային և ցավազրկող դե- ղամիջոցներ: Իբուպրո-				

	<p>Ֆեն, դիկլոֆենակ, ինդոմետացին: Մինթեզ, քիմ., դեղաբանական ակտիվություն: պ-Ամինոֆենոլի ածանցյալներ՝ պարացետամոլ, ֆենացետին ջերմիջեցնող և ցավազրկող ազդեցությամբ: Պիրազոլոնի շարքի հակաբորբոքային և ցավազրկող դեղամիջոցներ (անտիպիրին, ամիդոպիրին, անալգին և այլն.): Մինթեզ, դեղաբանական ակտիվություն, կողմնակի բացասական ազդեցություն:</p>				
Թեմ ա 7	<p>Ամինոտետրային և ամիդային խմբերի տեղային անզգայացնող դեղամիջոցներ</p>	2	1		<p>Ուսանողը <u>կիմա-նա</u> ամինոտետրային և ամիդային խմբերի տեղային անզգայացնող դեղամիջոցների սինթեզի, դեղաբանական ակտիվության մասին, <u>կկարողանա</u> համեմատել այդ խմբերի անետետիկների հատկությունները</p>
	<p>պ-Ամինոբենզոյական թթվի (ՊԱԲԹ-ի) ալկիլ-ամինոտետրային խմբի տեղային անզգայացնող դեղամիջոցներ նովոկային, անետեզին, դիկային, նովոկայինամիդ: Նովոկայինի սինթեզը, կայունությունը, դեղաբանական ակտիվությունը:</p> <p>Ամիդների (անիլիդների) խմբի տեղային անզգա-</p>				

	<p>յացնող միջոցներ (լիդոկային, տրիմեկաին, այլ դեղամիջոցներ): Մինթեզ, դեղաբանական ակտիվություն:</p>				
Թեմ ա 8	<p>Ամինոալկանոլների էսթերներ</p>	2			<p>Ուսանողը կյուրացնի որոշ ամինոալկանոլների էսթերների սինթեզի մեթոդները, քիմիական, դեղաբանական ակտիվությունը, կիրառությունը</p>
	<p>Արիլալիֆատիկ թթուների և ամինոալկանոլների էսթերներ՝ սպազմոլիտին, արպենալ, գանգլերոն, մետացին և խոլինոլիտիկ ակտիվությամբ օժտված այլ միացություններ: Դիթիլին /մկանային ռեկաքսանտ/: Ազդեցություն, սինթեզ:</p>				
Թեմ ա 9	<p>Սուլֆանիլամիդներ</p>	2			<p>Ուսանողը կյուրացնի սուլֆանիլամիդների սինթեզի ընդհանուր սխեման, ազդեցության մեխանիզմը</p>
	<p>Սուլֆանիլամիդներ. Մինթեզի ընդհանուր սխեման: Ազդեցության մեխանիզմը: Օրինակներ. ստրեպտոցիդ, սուլֆացիլ, սուլֆադիմեզին, սուլֆադիմեթոքսին, նոթ-սուլֆազոլ և այլն:</p>				
Թեմ ա 10	<p>Իզոնիկոտինաթթվի շարքի հակատուբերկուլյոզային դեղամիջոցներ: <i>պ</i>-Ամինոսալիցիլաթթու (ՊԱՍԹ)</p>	2	1		<p><u>Կստանա</u> տեղեկություն հակատուբերկուլյոզային դեղամիջոցների 2 խմբերի մասին: <u>Կիմանա</u> իզոնիազիդի,</p>

					<p>Ֆտիվազիդի սինթեզի մեթոդները, կիրառությունը:</p> <p><u>Կկարողանա</u> վերլուծել <i>ա</i>-ամինոսալիցիլաթթվի (ՊԱՍԹ) հակատուբերկուլյոզային ակտիվության մեխանիզմը:</p>
	<p>Իզոնիկոտինաթթվի շարքի հակապալարախտային (հակատուբերկուլյոզային) դեղամիջոցներ: Իզոնիազիդ, ֆտիվազիդ և այլն: Սինթեզ, կիրառություն: <i>ա</i>-Ամինոսալիցիլաթթու (ՊԱՍԹ), սինթեզ, հակապալարախտային (հակատուբերկուլյոզային) ակտիվությունը: Բեպասկ, սինթեզ:</p>				
Թեմ ա11	<p>Պիպերիդինի շարքի ցավազրկող, <i>γ</i>-ամինոկետոնների շարքի նեյրոլեպտիկ ազդեցությամբ դեղամիջոցներ</p>	2			<p><u>Կստանա</u> տեղեկություն պիպերիդինի շարքի ցավազրկող, ինչպես նաև <i>γ</i>-ամինոկետոնների շարքի նեյրոլեպտիկ ազդեցությամբ դեղամիջոցների մասին</p>
	<p>Պիպերիդինի շարքի ցավազրկող միջոցներ՝ պրոմեդոլ, ֆենտանիլ և այլ միացություններ: <i>γ</i>-Ամինոկետոնների շարքի դեղամիջոցներ. Հալոպերիդոլ, մետադոն: <i>γ</i>-Ամինոբուրոֆեոնների սինթեզի ընդհանուր սխեման, դեղաբանական ակտիվությունը:</p>				
Ընդամենը՝ 32 ժամ, 25 ժամ դասախոսություն, 7 ժամ սեմինար		25	7		

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ

ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
1. Առաջին միջանկյալ	0-4
2. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
3. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

03/M 05. Բնական միացությունների քիմիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ծրագրի **նպատակն է՝** ուսումնական գործընթացում "Դեղագիտություն" մասնագիտության ուսանողին համակարգային գիտելիքներ հաղորդել բժշկության մեջ առավել կիրառվող բնական ծագման միացությունների մի քանի կարևոր խմբերի (ալկալոիդներ, աինաթթուներ, հակաբիոտիկներ), դրանց ստացման մեթոդների, քիմիական հատկությունների, ինչպես նաև ուսումնասիրության մեթոդների, տվյալ բնագավառում արդի ձեռքբերումներին մասին: Նպատակներից է բացահայտել կենսաբանորեն ակտիվ բնական միացությունների տեղը կենսորգանական քիմիայի, դեղաբանության, կենսաքիմիայի, բժշկության և դեղագործության մեջ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1.Գիմանա

1.1 բնական ծագման դեղամիջոցների դասակարգման, ուսումնասիրման սկզբունքները,

1.2 բնական ծագման միացությունների ստացման մեթոդները՝ (բնական հումքից անջատում, սինթեզի ժամանակակից եղանակներ),

1.3 ուսումնասիրվող բնական միացությունների հիմնական դեղաբանական ազդեցության և բժշկության մեջ կիրառության մասին,

2. Կկարողանա

2.1 վերլուծել կապը բնական ծագման օրգանական միացությունների կառուցվածքի (այդ թվում՝ օպտիկական իզոմերների) և դեղաբանական ակտիվության միջև;

2.2 իրականացնել փորձարարական հետազոտություններ ստացած գիտելիքների հիման վրա:

3. Կտիրապետի

3.1 բնական ծագման օրգանական միացությունների քիմիայի բնագավառում արդի ձեռքբերումներին,

3.2 բնական ծագման օրգանական դեղանյութի ստեղծման ընդհանուր սկզբունքներին, ժամանակակից սինթեզի և անալիզի մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապմունքի տիպը ժամերի թիվը			Վերջնարդյունքը
		դասախոսություն	սեմինար, գործընկաց	ինքն-ընթաց	
	Բաժին առաջին: Ալկալոիդներ				
Թեմա 1	Ներածություն: Ալկալոիդների ընդհանուր բնութագիրը: Պիրիդինի, պիպերիդինի և պիրրոլի շարքի ալկալոիդներ	3	1		Կիմանան ալկալոիդների սահմանումը, բնութագրությունը
Թեմա 2	Խինոլիզինի և խինոլինի խմբերի ալկալոիդներ	2	1		Կճանոթանան խինոլիզինի և խինոլինի խմբերի ալկալոիդների հետ
Թեմա 3	Բովիդազոլի և ինդոլի խմբերի ալկալոիդներ:	2			Կստանան տեղեկություններ

					Իմիդազ ոլի և ինդոլի կառուցվ ածքի ալկալոի դների մասին
Թեմա 4	Իզոխինոլինի ալկալոիդներ. բենզիլիզոխինոլինի խումբ, ֆենանտրենիզոխինոլինի խումբ	2			Կիմանան իզոխինոլ ինի ալկալոիդ ների կառուցվ ածքը, ազդեցութ յունը
Թեմա 5	Տրոպանի և պուրինի (կսանտինի) խմբերի ալկալոիդներ	2	1		Կստանան տեղեկույթ ուններ տրոպանի և պուրինի խմբերի ալկալոիդն երի մասին
	Բաժին երկրորդ: Ամինաթթուներ				
Թե մա 6	Ամինաթթուներ. ընդհանուր տեղեկու թյուններ: -Սպիտակուցային հիմնական ամինա թթուներ, օրինակներ: -Ամինաթթուների ցվիտտեր-իոնային բնույթը, թթվային-հիմնային հատկու թյունները: Օպտիկական իզոմերիա:	2	1		Կստանան ընդհանու ր գիտելիքն եր սպի տակուցա յին հիմնակա ն ամինա թթուների մասին
Թե մա 7	Ամինաթթուների սինթեզի եղանակ ները: Ամինաթթուների քիմիական հատկությունները, որակական ռեակ ցիաները: Պեպտիդներ, պեպտիդային կապի ստեղծման եղանակները:	2	1		Կիմանան ամինաթթ ուների սինթեզի հիմնակա ն եղանակն երը, պեպտիդ ային կապի ստեղծմա ն եղանակն

					երը:
Թեմա 8	Ամինությունները որպես դեղամիջոցներ: Բժշկության մեջ կիրառվող բնական ամինությունները և սինթետիկ ածանցյալները:	2			Կիմանան բժշկության մեջ կիրառվող բնական ամինությունների մասին տեղեկություններ
	Բաժին երրորդ: Հակաբիոտիկներ				
Թեմա 9	Հակաբիոտիկների ընդհանուր բնութագիրը: Դասակարգումը՝ ըստ ազդեցության սպեկտրի և քիմիական կառուցվածքի:	1			Կստանան գիտելիքներ հակաբիոտիկների մասին, դասակարգման մասին
Թեմա 10	β-Լակտամային հակաբիոտիկներ՝ պենիցիլիններ, ցեֆալոսպորիններ (բնական և կիսասինթետիկ): Տետրացիկլինների շարքի հակաբիոտիկներ (բնական և կիսասինթետիկ):	3	1		Կիմանան β-լակտամային հակաբիոտիկների ստացման եղանակները և հատկությունները
Թեմա 11	Լևոմիցետին, սինթեզը, օպտիկական ակտիվությունը: Մակրոլիդների խմբի հակաբիոտիկներ:	2	1		Կիմանան Լևոմիցետինի սինթեզի եղանակը, մակրոլիդների կառուցվածքը
Թեմա 12	Ամինոգլիկոզիդների խմբի հակաբիոտիկներ: Լինկոզամիդներ՝ լինկոմիցին, կլինդամիցին:	1	1		Կիմանան ամինոգլիկոզիդների և լինկոզամիդների կառուցվածքը,

					կիրառու թյունը
ԸՆԴՊԱՄԵՆԸ՝ ժամ, կրեդիտ		24	8		

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ

ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
4. Առաջին միջանկյալ	0-4
5. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
6. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

03/M07. Կենսաքիմիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգային գիտելիքներ հաղորդել կենսաքիմիա գիտության ընդհանուր հիմունքների, առարկայի նպատակների, խնդիրների, ուսումնասիրության մեթոդների և տեխնիկաների, կենսաքիմիայի բնագավառում ներկա ձեռքբերումների մասին, տալ դրա կապը մի շարք դիսցիպլինների (նյարդաբանության, նյարդաքիմիայի, ֆիզիոլոգիայի, մոլեկուլային կենսաբանության, բժշկության), այդ թվում նաև դեղագործության և դեղաբանության հետ: Դասընթացի շրջանակներում ուսանողները ծանոթանում են կենսաքիմիայի տեսական հիմունքներին, օրգանիզմների կենսագործունեության պրոցեսների հիմքում ընկած ընդհանուր սկզբունքներին, կենսամոլեկուլների փոխանակության ընդհանուր ուղիներին, պատկերացում են կազմում կյանքի մոլեկուլային հիմքի, կենդանի օրգանիզմների գործունեությունը ապահովող կառուցվածքների և

մեխանիզմների մասին, հասկանում են կենսաքիմիայի կիրառական դերը դեղագործության ոլորտում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. կիմանա, որ կենսաքիմիան գիտություն է կյանքի մոլեկուլային հիմքի մասին, կրմբոնի օրգանիզմների կենսագործունեությունը ապահովող կառուցվածքների և մեխանիզմների առանձնահատկությունները:

2. կհասկանա կենսաքիմիա գիտության կապը, դերն ու ազդեցությունը այլ դիսցիպլինների, այդ թվում նաև դեղագործության և դեղաբանության վրա, նորովի կընկալի կենսաքիմիայի ներկա ձեռքբերումները:

3. կկարողանա մեկնաբանել նոր սինթեզված և փորձարկվող դեղամիջոցների ազդեցությունը այս կամ այն մետաբոլիկ ուղու վրա; իրականացնել պրակտիկ հետազոտություններ ստացած գիտելիքների հիման վրա:

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապմունքների տիպը, ժամերի թիվը			Վերջնարդյունք
		Դասախոսություն	Մեմինար, գործնական	Ինքնուրույն	
Թեմա 1	Ներածություն. Կենսաքիմիա առարկան	1			Ուսանողը կձանոթանա ինչ է իրենից ներկայացնում կենսաքիմիա գիտությունը:
	ԿԵՆՍԱՍՈՒԷԿՈՒԼՆԵՐ				
Թեմա 2	Ածխաջրեր	3	1		Ուսանողը կտիրապետի գիտելիքներին ածխաջրերի վերաբերյալ և կձանոթանա ածխաջրերի կիրառությանը դեղագործության մեջ:
Թեմա 3	Սպիտակուցներ, Ֆերմենտներ	4	1		Կձանոթանա սպիտակուցների և ֆերմենտների գործունեությանը և սպիտակուցային տիպի դեղամիջոցներին, կիմանա ֆերմենտների ակտիվության կարգավորման մասնակցող դեղամիջոցները:
Թեմա	Ճարպեր	2	1		Կտիրապետի

4					գիտելիքների կենդանի օրգանիզմում ճարպերի դերի և ֆունկցիայի վերաբերյալ, կկարողանա տարբերակել ստերոիդային դեղամիջոցները:
Թեմա 5	Վիտամիններ և միկրոէլեմենտներ	1		1	Կհարստացնի գիտելիքները վիտամինների և միկրոէլեմենտների մասին, կկարողանա օրգանիզմին անհրաժեշտ ճիշտ վիտամիններ ընտրել:
	ՆՑՈՒԹԱՓՈՒՍԱՆԱԿՈՒԹՅ ՈՒՆ				
Թեմա 6	Ածխաջրերի նյութափոխանակությունը	5		1	Կծանոթանա գլյուկոզի կատաբոլիզմի կենտրոնական ուղուն, բջջային շնչառությանը, էլեկտրոնների տեղափոխման շղթային, դրանց մասնակցող ֆերմենտների կարգավորմանը, նաև սպեցիֆիկ դեղամիջոցների կիրառմամբ:
Թեմա 7	Ճարպերի նյութափոխանակությունը	3		1	Կհասկանան ինչպես է տեղի ունենում կենդանիների հյուսվածքներում ճարպաթթուների β-օքսիդացումը, դրա կարգավորումը և դեղագործների առջև ծառայած խնդիրները:
Թեմա 8	Ամինաթթուների նյութափոխանակությունը	3		1	Կտիրապետեն ինֆորմացիայի ամինաթթուների փոխակերպման ընդհանուր ուղիների, տրանսամինազների կլինիկական նշանակության, ամինաթթուների օքսիդատիվ ճեղքման 3 հնարավոր դեպքերին, միզանյութի ցիկլին, ազոտային փոխանակության

					Ժառանգական դեֆեկտներին:
Թեմա 9	Հորմոններ	2		1	Կծանոթանան օրգան համակարգերի հորմոնների առանձնահատկությունն երին, դրանց կապին սպեցիֆիկ ռեցեպտորների հետ: Կիմանան ստերոիդային հորմոնները: Կտարբերակեն հորմոնային տիպի դեղամիջոցները:
Ընդամենը՝ 32 ժամ, որից		24	6	2	

**ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ**

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
7. Առաջին միջանկյալ	0-4
8. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
9. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

03/M08 . Դեղագրքային անալիզ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ծրագրի նպատակն է ուսումնական գործընթացում "Դեղագործական քիմիա" մասնագիտության ուսանողին համակարգված գիտելիքներ հաղորդել բժշկության մեջ կիրառվող դեղապրեպարատների որակի վերահսկման ժամանակակից եղանակների մասին: Ամփոփ գիտելիքներ հաղորդել դրանցում խառնուրդների առկայության փորձարկման, հիմնական բաղադրիչների իսկության հաստատման ու քանակական որոշման դեղագրքով երաշխավորված եղանակների և մեթոդների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. Կիմանա բժշկության մեջ կիրառվող միացությունների, դեղերի, դեղաբանական պրեպարատների ու հումքի որակի վերահսկման, դրանցում խառնուրդների առկայության փորձարկման, հիմնական բաղադրիչների իսկության հաստատման ու քանակական որոշման հնարավորությունների ու եղանակների մասին:

2. Կկարողանա առարկայի ծրագրի շրջանակներում դեղանյութերի որակի վերահսկման եղանակների ու հնարավորությունների մասին ձեռք բերած տեսական և գործնական գիտելիքների հիման վրա ինքնուրույն ինֆորմացիա գտնել, համակարգել գիտելիքները, վերլուծել, ինքնուրույն աշխատել անհրաժեշտ մեթոդների և տեխնոլոգիաների գործնական կիրառմամբ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դեղամիջոցների որակը կարգավորող պետական սկզբունքները և դրույթները: Դեղամիջոցների որակի վերահսկողության պետական համակարգը: Անալիտիկական հետազոտությունների դերը նոր դեղերի ստեղծման գործում: ՉՏՓ-երի մշակման կարգը և բովանդակությունը: **Թեմա 2՝** Պետական դեղագիրք (\$արմակոպեա): Ընդհանուր դեղագրքային հոդված (ԸԴՀ): Դեղագրքային հոդված (ԴՀ): Միջազգային դեղագիրք (ՄԴ): Պետական դեղագրքում օգտագործվող հիմնական հասկացություններ և տերմիններ: **Թեմա 3՝** Դեղերի որակի վերահսկումը քիմիա-դեղագործական ձեռնարկություններում, վերահսկող-անալիտիկ լաբորատորիաներում և դեղատներում: Դեղագործական անալիզի ժամանակակից եղանակները: **Թեմա 4՝** Դեղագործական անալիզի յուրահատկությունները, հիմնական չափանիշները: Դեղանյութերի ճանաչման ընդհանուր սկզբունքները: Դեղանյութերի իսկության հաստատման ֆիզիկական եղանակները: **Թեմա 5՝** Անօրգանական դեղանյութերի իսկության հաստատման քիմիական եղանակները: Կատիոնների և անիոնների նստեցման եղանակ: Օքսիդավերականգնման ռեակցիաների եղանակ: Չեզոքացման եղանակ: Անիոնների քայքայման և բոցի գունավորման եղանակներ: **Թեմա 6՝** Դեղանյութերի որակի փորձարկումները: Դեղանյութերի անորակության պատճառները: Դեղանյութերի որակի փորձարկման ընդհանուր պահանջները: Անօրգանական իոնների խառնուրդների առկայության ընդհանուր փորձարկումներ՝ 1.

Ցնդող նյութերի և խոնավության որոշումը 2. Միջավայրի pH-ի որոշումը: **Թեմա 7** Դեղաձևերի որակի գնահատման ընդհանուր սկզբունքները: Դեղանյութերի բարոբակության հաստատումը ըստ որոշ ֆիզիկական և քիմիական հատկությունների: Յուրատեսակ խառնուրդների հայտնաբերումը: Դեղանյութերի քանակական որոշման հիմնական եղանակները: **Թեմա 8** Դեղանյութերի քանակական որոշման ֆիզիկական և քիմիական եղանակները. 1.Կշռային անլիզ 2.Նստվածքային տիտրում 3. Թթվահիմնային տիտրում 4. Տիտրում ոչ ջրային միջավայրերում 5. Վերօքս տիտրում 6. Կոմլեքսոնոմետրիկ տիտրում: **Թեմա 9**՝ Օրգանական բնույթի դեղամիջոցներ, դրանց անալիզի առանձնահատկությունները, օրգանական պրեպարատների անալիզի եղանակները: Օրգանական միացությունների (ալիֆատիկ և արոմատիկ միացությունների օրինակներով) կառուցվածքի և կենսաբանական ակտիվության փոխադարձ կապը: **Թեմա 10**՝ Էլեմենտօրգանական դեղապրեպարատների իսկության հաստատումը: Օրգանական դեղապրեպարատների իսկության հաստատման եղանակները: **Թեմա 11**՝ Օրգանական նյութերին բնորոշ ընդհանուր քիմիական ռեակցիաներ.

1. Նիտրման և նիտրոզացման ռեակցիաներ: 2. Դիազոտացման և ազոգուզակցման ռեակցիաներ: 3. Հալոգենացման և դեհալոգենացման ռեակցիաներ: 4. Սուլֆուրացման և դեսուլֆուրացման ռեակցիաներ: 5. Կարբոնիլային միացությունների կոնդենսման ռեակցիաներ: 6. Էսթերացման, ացիլման և հիդրոլիզի ռեակցիաներ: 7. Ամինների և ամիդածանցյալների քայքայման ռեակցիաներ: 8. Օքսիդացման-վերականգնման ռեակցիաներ:

Թեմա 12 Օրգանական դեղապրեպարատների քանակական որոշման ընդհանուր եղանակները:1. Արծաթաչափություն 2. Թթվա-հիմնային տիտրում ջրային և ոչ ջրային լուծույթներում 3. Օքսիդա-վերականգնման եղանակներ 4. Գազաչափական անալիզ 5. Էլեմենտ-օրգանական անալիզ 6. Անալիզի ֆիզ-քիմ եղանակներ և այլն: **Թեմա 13**՝ Առանձին դեղագրքային հոդվածների քննարկումներ՝ նատրիումի քլորիդ, ջրածնի պերօքսիդ, նատրիումի նիտրիտ, յոդ, նատրիումի թիոսուլֆատ, կալիումի պերմանգանատ, էթիլ սպիրտ, ֆորմալդեհիդ, ասպիրին, անալգին:

ԱՌԱՐԿՄԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ

ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ

քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած
ակտիվության բաղադրիչ,

- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
10. Առաջին միջանկյալ	0-4
11. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
12. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

**03/M11 Բժշկական և դեղագործական
ապրանքագիտություն (3 կրեդիտ)**

*Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ
գնահատումով դասընթաց*

Նպատակը.

Ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողին համակարգային գիտելիքներ հաղորդել դեղերի և բուժտեխնիկայի ապրանքագիտության տեսության, ոլորտին վերաբերվող առանձնահատկությունների, խնդիրների, ուսումնասիրության մեթոդների և տեխնիկաների մասին: Ծրագիրն ուսումնասիրելիս ուսանողը ձեռք կբերի տեսական և գործնական գիտելիքներ ուսումնական նյութերով ինքնուրույն աշխատելու, ինչպես նաև դեղերի և բուժտեխնիկայի ապրանքագիտության ոլորտի գործունեության ընթացքում անհրաժեշտ մեթոդների գործնական կիրառման վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1.Շանթօացնել կումերցիոն ապրանքագիտության տեսական հիմունքներին:

2.Պատկերացում տալ ապրանքների և ապրանքային շուկայի առանձնահատկությունների մասին:

3.Ներկայացնել դեղերի և բուժտեխնիկայի ապրանքագիտության գործնական խնդիրները և նրանց լուծումները:

4.Շանթօացնել դեղերի և բուժտեխնիկայի ասորտիմենտի ձևավորման և փոփոխման գործընթացներին :

5.Ներակայացնել դեղերի և բուժտեխնիկայի ապրանքագիտության կիրառական ոլորտը:

Բովանդակությունը.

N	Թեմայի և բաժնի անվանումը	Պարապմունքի տիպը ժամերի թիվը

		դասախոսություն	սեմինար, գործնական	ինքնուրույն
Թեմա 1	Ապրանքագիտության առարկան	2		
Թեմա 2	Դեղագործ - ապրանքագետի կողմից լուծվող հիմնական խնդիրները	4		
Թեմա 3	Դեղերի պրանքագիտական փորձագիտություն	2		
Թեմա 4	Ապրանքների կոմերցիոն փորձագիտություն	2		
Թեմա 5	Մաքսային փորձագիտություն	4		
Թեմա 6	Դեղերի և բուժտեխնիկայի ապրանքային ինֆորմացիա	2		
Թեմա 7	Բժշկական նշանակության ապրանքների ապրանքագիտական բնութագիրը դասակարգումը	4		
Թեմա 8	Դեղերի տեսականին	2		
Թեմա 9	Դեղերի գրանցումը	2	2	
Թեմա 10	Դեղերի կեղծման հիմնախնդիրները	2		
Թեմա 11	Դեղատուն և Դեղատնային գործունեություն	2	2	
ԸՆԴԱՄԵՆԸ` 32 ժամ, 3 կրեդիտ				

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ

ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
13. Առաջին միջանկյալ	0-4
14. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
15. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

03/M14 . Ֆարմակոգնոզիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգային գիտելիքներ հաղորդել ֆարմակոգնոզիա գիտության ընդհանուր հիմունքների, առարկայի նպատակների, խնդիրների, ուսումնասիրության մեթոդների, ֆարմակոգնոզիայի բնագավառում ներկա ձեռքբերումների մասին, տալ դրա կապը մի շարք գիտությունների (քիմիայի, բժշկության, բուսաբանության, դեղագործության) հետ: Դասընթացի շրջանակներում ուսանողները ծանոթանում են ֆարմակոգնոզիայի տեսական հիմունքներին, բժշկության մեջ օգտագործվող դեղաբույսերի, դրանց գործող կենսաբանորեն ակտիվ նյութերի կառուցվածքի ,ակտիվության և օգտագործման հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1.Կիմանա

1.1 ֆարմակագնոզիա գիտության և առարկայի խնդիրները,

1.2 պաշտոնական բժշկության մեջ օգտագործվող դեղաբույսերի անունները, նրանց գործող /ակտիվ/ նյութերը,

1.3 բուսական կենսաբանորեն ակտիվ միացությունների կառուցվածքային /քիմիական/ տեսակները, դրանց

հատկությունները և կիրառումը /որպես դեղամիջոցների գործող նյութերի/,

2. Կկարողանա

2.1 իմանալ դեղաբույսերից պատրաստվող՝ գալենային և նորգալենային դեղաձևերը, դրանց տեսակները, պատրաստումը և օգտագործումը

2.2 մասնագիտորեն գրագետ օգտվել գրականությունից,

2.3 մատուցել անհաժեշտ մասնագիտական տեղեկություններ,

2.4 կիրառել ընկալած գիտելիքները:

Բովանդակությունը.

Թեևա 1՝ Ճարպայուղեր և շաքարներ պարունակող դեղաբույսերը, հումք՝ տեղեկություն 11 դեղաբույսերի մասին /դրանց անունները՝ հայերեն, լատիներեն, բուսական ընտանիքը, մորֆոլոգիական կառուցվածք, դեղահումքը, ակտիվ նյութերը, կիրառումը/:

Թեևա 2՝ Վիտամինային դեղաբույսեր և հումք՝ տեղեկություն 12 դեղաբույսերի մասին /դրանց անունները՝ հայերեն, լատիներեն, բուսական ընտանիքը, մորֆոլոգիական կառուցվածքը, դեղահումքը, ակտիվ նյութերը, կիրառումը/:

Թեևա 3՝ Եթերային յուղեր պարունակող դեղաբույսեր՝ տեղեկություն 11 դեղաբույսերի մասին /նրանց անունները՝ հայերեն, լատիներեն, բուսական ընտանիքը, մորֆոլոգիական կառուցվածք, դեղահումքը, ակտիվ նյութերը, կիրառումը/:

Թեևա 4՝ Սրտային գլիկոզիդներ պարունակող դեղաբույսեր և հումք՝ տեղեկություն սրտային գլիկոզիդների կառուցվածքային և ակտիվության առանձնատկությունների և 8 դեղաբույսերի մասին /դրանց անունները՝ հայերեն, լատիներեն, բուսական ընտանիքը, մորֆոլոգիական կառուցվածքը, դեղահումքը, ակտիվ նյութերը, կիրառումը/:

Թեևա 5՝ Սապոնինային դեղաբույսեր՝ տեղեկություն սապոնինների մասին և 9 դեղաբույսերի մասին /դրանց անունները՝ հայերեն, լատիներեն, բուսական ընտանիքը, մորֆոլոգիական կառուցվածքը, դեղահումքը, ակտիվ նյութերը, կիրառումը/:

Թեևա 6՝ Պարզ ֆենոլային միացություններ պարունակող 8 դեղաբույսերի, նրանց ակտիվ նյութերի մասին:

Թեևա 7՝ Ֆլավոնոիդային միացությունների և նրանց պարունակող 12 դեղաբույսերի մանրամասն տեղեկությունների մասին:

Թեևա 8՝ Անտրախինոնային, լիգնանային միացությունների քիմիական և կենսաբանական հատկությունները, այդպիսի նյութեր պարունակող 8 դեղաբույսերի մասին /նրանց անունները՝ հայերեն, լատիներեն, բուսական ընտանիքը, մորֆոլոգիական կառուցվածքը, դեղահումքը, ակտիվ նյութերը, կիրառումը/:

Թեևա 9՝ Դաբաղային նյութեր պարունակող 10 բույսերի և հումքի մասին / նրանց անունները՝ հայերեն, լատիներեն, բուսական ընտանիքը, մորֆոլոգիական կառուցվածքը, դեղահումքը, ակտիվ նյութերը, կիրառումը/:

Թեևաներ 10, 11 և 12՝ Ալկալոիդներ պարունակող 24 բույսերի մասին /դրանց անունները՝ հայերեն, լատիներեն, բուսական ընտանիքը, մորֆոլոգիական կառուցվածքը, դեղահումքը, ակտիվ նյութերը, կիրառումը/:

Թեևաներ 13 և 14՝ Գալենային և Նորգալենային դեղաբուսական հումքից

պատրաստվող դեղաձևերը, դրանց տեսակները, պատրաստման և ուսումնասիրման մեթոդները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից մեկն անցկացվում է ուսանողի բանավոր ներկայացման, իսկ մյուսը՝ գրավոր աշխատանքի գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4;3;3 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

03/M 19 Դեղագործական կենսատեխնոլոգիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.: Ծրագրի նպատակն է՝ պատկերացում տալ կենսատեխնոլոգիայում օգտագործվող պրոկարիոտ և էուկարիոտ օրգանիզմների գեների ակտիվության կարգավորման, նրանց կլոնավորման գործիքների, ռեցիպիենտ օրգանիզմում էասպրեսիայի, նրանց արգասիքների անջատման և մաքրման վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1.Կիմանա

Ապագա դեղագետը ձեռք կբերի գիտելիքներ մանրէաբանական եղանակով հակաբիոտիկների, ամինաթթուների վիտամինների, սպիտակուցների կենսասինթեզի, մարդու գեների կլոնավորման ճանապարհով նոր ռեկոմբինանտ դեղեղամիջոցների ստացման եղանակների ինչպես նաև հիբրիդոմների միջոցով մոնոկլոնալ հակամարմինների ստացման և նրանց կիրառման ոլորտների վերաբերյալ:

2.Կկարողանա կիրառել ստացված գիտելիքները կենսադեղամիջոցների և կենսաակտիվ պատվաստուկների արտադրությունում, ինչպես նաև դրանց առաքման և վաճառքի ոլորտներում:

3. Կտիրապետի մանրէաբանական եղանակով հակաբիոտիկների, վիտամինների, էնզիմների և ռեկոմբինանտ սպիտակուցների կենսասինթեզի, մաքրման, պահպանման և վարվելակարգի մեթոդներին:

N	Բաժինը, թեման	Պարապմունքների տիպը, ժամերի թիվը			Վերջնա րոյունք
		Դասախոս ություն	Սեմինար, գործնական	Ինքնուրույն	
Թեմա 1	ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	2			

	Կենսատեխնոլոգիայի բնութագիրը, զարգացման փուլերը՝ էմպերիկ, խնորման էթիոլոգիայի բացահայտում, հակաբիոտիկների արտադրություն և գենային ինժեների-ռեկոմբինանտ կենսադեղամիջոց-ների վերահսկելի արտադրություն				
Թեմա 2	Պրոկարիոտ ու էուկարիոտ միկրոօրգանիզմներ	2	2	2	
	կիրառությունը կենսատեխնոլոգիայում: Բջջիչների կառուցվածքը, կորիզը, գենոմնրը քրոմոսոմներ, նուկլեոիդներ, պլազմիդներ բազմացման եղանակները: Գենոմների ռեպլիկացիան, մոզաիկ գեներ՝ էկզոն, ինտրոն: Սպիտակուցների կենսասինթեզը: Կենսաբանության կենտրո-նական դոգման՝ տրանսկրիպցիա, սպլայսինգ (էուկարիոտների մոտ), տրանսլյացիա: Գենետիկական կոդը:				
Թեմա 3	Գեների ակտիվության կարգավորումը	2		2	
	Պրոմոտոր, օպերատոր, կառոցվածքային գեներ, ստոպ կոդեր, տերմինատոր, էնհանսեր, սայլենսեր: Գենի էքսպրեսիայի կարգավորուման ձևերը՝ դրական, բացասական, կոնստիտուտիվ: Օպերոն, ռեգուլոն և համընհանուր (գլոբալ) կարգավորման համակարգեր: Կատարուիկ ռեպրեսիա:				
Թեմա 4	Գենի կլոնավորումը	2	2		
	Գենային ինժեներիա: Գենի կլոնավորումը: Գենի կլոնավորման գործիքները՝ պրայմեր, հակադարձ տրանսկրիպտազ, ռեստրիկտազներ, լիզազ, մոլեկուլային վեկտոր, Tag-պոլիմերազ, ՊՇՌ (պոլիմեր շղթայական ռեակցիա): կԴՆԹ-ի կենսասինթեզը և քիմիական սինթեզը: Կլոնավորված գենի				

	ակտիվության կարգավորումը Վեկտորի ներմուծումը ռեցիպիենտ բջիջ՝ էլեկտրապորացիա և քեմապորացիա: Ռեկոմբինանտ միկրոօրգանիզմների մեկուսացումը:				
Թեմա 5	Կլոնավորված գեների էքսպրեսիան: Ռեկոմբինանտ սպիտակուցների կենսասպինթեզը, անջատումն ու մաքրումը:	2	2	2	
	Ռեկոմբինանտ միկրոօրգանիզմների բազմացումը և նպատակային նյութի կենսասպինթեզը: “Ներառուկներ”-ի (Inclusion bodies) անջատումը, տարրալուծումը, ռեկոմբինանտ սպիտակուցների դիալիզը և ակտիվ մոլեկուլի ձևավորումը: Մաքրումը աֆին կամ իմունոաֆին եղանակներով: Սպիտակուցային պատրաստուկների N և C վերջույթների սեքվինավորումը:				
Թեմա 6	Ռեկոմբինանտ ինսուլինների ստացումը	2	2		
	Հասուն ինսուլինը կողավորող ԴՆԹ-ի ստացման և կլոնավորման մեթոդները: Ինսուլինի մուտեինների՝ լիզպրոի, ասպարտի, գլարգինի առանձնահատկությունները, ստացումը: Ինսուլինի առանձին և խառը դեղաձևերը:				
Թեմա 7	Մարդու Աճի հորմոն, սոմատոստատին, արտազատման գործոն, արյան մակարդան գործոններ	2			
	կԴՆԹ-ների սինթեզը, կլոնավորումը և էքսպրեսիան: Ռեկոմբինանտ մոլեկուլների անջատումն ու մաքրումը:				
Թեմա 8	Ցիտոկիններ՝ ինտերլեյկիններ,	2			

	ինտերֆերոններ Ինտերլեյկինների և α, β, γ ինտերֆերոնների գեների կլոնավորումը, էքսպրեսիան ռեցիպիենտ բջիջներում, կենսասինթեզը անջատումը, մաքրումը և կիրառության ոլորտները:				
Թեմա 9	Մոնոկլոնալ հակամարմիններ Իմունոգլոբուլիններ: Տրանսգեն կենդանիներ, իմունիզացում, հումանիզացված և քիմերային իմունոգլոբուլինների գեները, B-լիմֆոցիտների և միելոմայի բջիջների միաձուլումն ու հիբրիդոմների սելեկցիան, պահպանումը և մոնոկլոնալ հակամարմինների արտադրությունը:	2			
Թեմա 10	Ռեկոմբինանտ պատվաստանյութեր: Գենային թերապիա: Գենային կոնստրուկտների ձևավորումը, փոխադրման միջոցները՝ միկրոներարկիչներ, գենային ատրճանակ, վիրուսներ և գենի ինտգրացիան:	2			
Ընդամենը՝ 32 ժամ , որից դասախոսություն 24 ժամ, _8_սեմինար և ___գործնական:					

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր թեստեր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
16. Առաջին միջանկյալ	0-4
17. Երկրորդ միջանկյալ	0-4

18. Եզրափակիչ քննություն	0-10
--------------------------	------

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

03/Մ 21 Դեղագիտական քիմիայի փորձնական դասընթաց (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Օրագրի նպատակն է՝ ամբողջական դարձնել Դեղագիտական քիմիա առարկայի դասավանդման գործընթացը: Օրագրում ընդգրկված գործնական աշխատանքների միջոցով ուսանողները կձանոթանան դեղամիջոցների ինքնության ինչպես նաև մաքրության որոշման մի շարք եղանակների հետ: Օրագիրը նպատակ ունի նաև ուսանողներին ծանոթացնելու որոշ դեղամիջոցների սինթեզի եղանակների հետ: Օրագիրը կազմվելու ժամանակ օգտագործվել են որոշ դասագրքերի, գիտամեթոդական գրականության տվյալները և ՀՀ ԳԱԱ Նուրբ օրգանական քիմիայի ինստիտուտում գործնական աշխատանքների կազմակերպման փորձը: Սինթեզների դեպքում ընտրվել են այն եղանակները, որոնց դեպքում օգտագործվում են մատչելի նյութեր:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1.Գիմանա

- 1.1 դեղանյութերի ինքնության որոշման եղանակները,
- 1.2 դեղանյութերի մաքրության որոշման եղանակները,
- 1.2 դեղանյութերի սինթեզի եղանակները:

2.Կլարողանա

Բրականացնել դեղանյութերի ինքնության և մաքրության որոշումը:

3.Կտիրապետի

Օրգանական նյութերի սինթեզի և բացահայտման եղանակներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Օրգանական նյութերի անջատումը և մաքրումը:

Թեմա 2՝ Ալկենների օքսիդացումը: *Թեմա 3՝* Ածխաջրածինների հալոգենածանցյալների փոխազդեցությունը հիմքի հետ:

Թեմա 4՝ Քլորոֆորմի պիտանելիության որոշումը: Փորձնական ճանապարհով իրականացնել. ա) օրգանական խառնուրդների հայտնաբերումը, բ) ջրի հայտնաբերումը քլորոֆորմի մեջ, գ) քլորաջրածնի հայտնաբերումը, դ) ազատ քլորի հայտնաբերումը: *Թեմա 5՝* Էթիլ սպիրտի օքսիդացումը քրոմային խառնուրդով: Էթիլ սպիրտի ինքնության որոշումը Էթիլացետատի առաջացմամբ: *Թեմա 6՝* Մեթիլ ալկոհոլի հայտնաբերումը փորձնական ճանապարհով: *Թեմա 7՝* Փորձնական ճանապարհով գլիցերինի ինքնության որոշումը: *Թեմա 8՝* Ֆենոլների հայտնաբերման որակական ռեակցիա: Գունավոր ռեակցիա երկաթի քլորիդի հետ: *Թեմա 9՝* Արծաթ հայելու ռեակցիան: Ալդեհիդների ռեակցիան ֆուկսինածմբային թթվի հետ: *Թեմա 10՝* Ացետոնի ինքնությունը որոշող փորձ: Յոդֆորմի փորձարկումը ացետոնի վրա: *Թեմա 11՝* Կարբոնաթթուների և նրանց աղերի լուծելիությունը ջրում: Թթուների ազդեցությունը ինդիկատորների վրա: Կարբոնաթթուների ինքնության որոշումը:

Թեմա 12՝ Կարբոնաթթուների և էթերների քանակական որոշումը: Ամինաթթուների որակական որոշումը: **Թեմա 13՝** Ասպիրինի սինթեզը երկու եղանակով՝ լուծիչով և առանց լուծիչի: **Թեմա 14՝** Սուլֆանիլամիդների որոշումը: **Թեմա 15՝** Պիրազոլի ածանցյալներ: Ռեակցիա երկաթի քլորիդի հետ անտիպիրինի և ամիդոպիրինի օրինակով: Անտիպիրինի և ամիդոպիրինի ռեակցիան ազոտական թթվի հետ: **Թեմա 16՝** Ալկալոիդներ: Ալկալոիդների ընդհանուր ռեակցիաներ: Ռեակցիաներ խինոնի հետ (նիկոտին կամ կոֆեին):

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ

ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
19. Առաջին միջանկյալ	0-4
20. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
21. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

03/Մ 22. Դեղագիտական քիմիա-1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել դեղամիջոցների ստեղծման ժամանակակից եղանակները, դեղերի դասակարգման սկզբունքները, դեղանյութերի կառուցվածքի բացահայտման ժամանակակից եղանակները, դեղահումքի սինթեզի եղանակները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **Կիմանա** ղեղագիտական քիմիայի ժամանակակից խնդիրները, ղեղամիջոցների հայտնաբերման հիմնական փուլերը, կծանոթանա կոմբինատորային սինթեզի տեսակներին,

2. **Կհասկանա** ղեղահումքի ստեղծման եղանակները և ղեղերի ստեղծման ու ներդրման ժամանակակից պահանջները,

3. **Կկարողանա** դասակարգել ղեղերը ըստ քիմիական և ղեղաբանական ցուցանիշների:

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապմունքների տիպը, ժամերի թիվը			Վերջնարդյունք
		Դասախոսություն	Սեմինար, գործնական	Ինքնաշրջան	
Թեմա 1	ՆԵՐԱՏՈՒԹՅՈՒՆ		-	-	
	ԻԲաժին: Դեղագիտական քիմիայի առարկան և նրա անցած ուղին:	2			
Թեմա 2	Դեղագիտական քիմիայի ժամանակակից խնդիրները	4		-	Իմանա ղեղաքիմիայի առջև ծառայած ժամանակակից խնդիրները
Թեմա 3	Դեղապատրաստուկների դասակարգման սկզբունքները:	2			Տիրապետի ղեղերի դասակարգման եղանակներին
Թեմա 4	Դեղանյութերի ստեղծման ուղղությունները	8	2		Իմանա ղեղերի ստեղծման ժամանակակից մոտեցումները
Թեմա 5	Դեղաբանական ազդեցության կախվածությունը նյութի քիմիական կառուցվածքից, ֆիզիկական և քիմիական հատկություններից	4			Իմանա ղեղաբանական ազդեցության կախվածությունը նյութի քիմիական կառուցվածքից
Թեմա 6	Դեղանյութերի սինթեզի համար օգտագործվող ռեակցիաների տեսակները	8	2		Ծանոթանա սինթեզի հիմնական մոտեցումներին
Ընդամենը՝ 32 ժամ,		28	4		

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ

ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով

ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
22. Առաջին միջանկյալ	0-4
23. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
24. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

03/M 22. Դեղագիտական քիմիա-2 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

«Դեղագիտական քիմիա-2»-ը հանդիսանում է «Դեղագիտական քիմիա-1» առարկայի օրգանական շարունակությունը և խնդիր ունի կոնկրետ օրինակներով ուսուցանել տարբեր դասի դեղամիջոցների ստացման և ուսումնասիրման եղանակները: Ծրագրի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել օգտագործվող դեղամիջոցների ստացման, ինքնության և մաքրության որոշման եղանակներին: Ծրագրի խնդիրներն են ուսուցանել՝ դեղանյութերի ստացման եղանակները, դեղանյութերի ինքնության որոշման եղանակները, դեղանյութերի մաքրության որոշման եղանակները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. **կիմանա** դեղանյութերի ստացման եղանակները, դեղանյութերի ինքնության որոշման եղանակները, դեղանյութերի մաքրության որոշման եղանակները:

2. **կկարողանա** դասակարգել դեղերը՝ ըստ քիմիական և դեղաբանական ցուցանիշների:

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապմունքների տիպը, ժամերի թիվը			Վերջնարդյունք
		Դասախոսու	Սեմինար,	Ինքնուր	

		թյուն	գործնական	ույն	
Թեմա 1	Ալիֆատիկ միացություններ. սպիրտներ, ալդեհիդներ:	4	-	-	Կիմանան ալիֆատիկ կառուցվածք ունեցող դեղերի ինքնության որոշման ընդհանուր եղանակները
Թեմա 2	Ամինասպիրտներ և դրանց էաթերների պատրաստուկներ:	4		-	Կիմանան ամինասպիրտների և դրանց էաթերների ինքնության որոշման ընդհանուր եղանակները
Թեմա 3	Ալիֆատիկ շարքի ամինաթթուներ	4			Կիմանան ամինաթթվային կառուցվածք ունեցող դեղերի ինքնության որոշման ընդհանուր եղանակները
Թեմա 4	Արոմատիկ շարքի ամինաթթուներ և սուլֆոթթուներ:	4	2		Կիմանան արոմատիկ և սուլֆո-թթվային կառուցվածք ունեցող դեղերի ինքնության որոշման ընդհանուր եղանակները
Թեմա 5	Հետերոցիկլային միացություններ	6	2		Կիմանան հետերոցիկլիկ կառուցվածք ունեցող դեղերի ինքնության որոշման ընդհանուր եղանակները
Թեմա 6	Հակաբիոտիկներ	4	2		Կիմանան հակաբիոտիկ ազդեցություն ունեցող դեղերի ինքնության որոշման ընդհանուր

				Էդանակները
Ընդամենը՝ 32 ժամ,	26	6		

Ա.Ո.Ա.Բ.Կ.ԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ

ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
25. Առաջին միջանկյալ	0-4
26. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
27. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

03/M 23. Դեղաբանություն-1 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ, 2-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ծրագրի նպատակն է՝ ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողին համակարգային գիտելիքներ հաղորդել դեղաբանության հիմնական սկզբունքների, ընդհանուր ռեցեպտուրայի, ֆարմակոկինետիկայի, ֆարմակոդինամիկայի, բժշկության մեջ կիրառվող ժամանակակից դեղանյութերի արսենալի վերաբերյալ, վեգետատիվ և կենտրոնական նյարդային համակարգերի դեղաբանության ուղղությամբ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1. Կիմանան

1.1 Դեղաբանությունը գիտություն է դեղանյութերի մասին,

1.2 Դեղատոմսի դուրս գրման կանոնները,

1.3 Դեղանյութերի ազդեցության ընդհանուր հիմունքները,

1.4 Դեղաբանության բաժինները և դեղանյութերը,

1.5 Դեղանյութերի ազդեցության մեխանիզմները,

2. Կլարոդանան

2.1 Մեկնաբանել նոր սինթեզված և փորձարկվող դեղամիջոցների, ազդեցությունը, նրանց նկատմամբ պահանջները,

2.2 Իրականացնել պրակտիկ հետազոտություններ ստացված գիտելիքների հիման վրա,

2.3 Ուսումնասիրել և հետազոտել տարբեր քիմիական կառուցվածք ունեցող դեղանյութերի կենսաբանական ակտիվությունը,

2.4 Բացահայտել դեղանյութերի հիմնական և կողմնակի ազդեցությունը:

3. Կտիրապետեն

3.1 Դեղաբանության հիմունքներին,

3.2 Դեղանյութերի արսենալին,

3.3 Տարբեր խմբերին պատկանող դեղամիջոցների դասակարգմանը,

3.4 Տարբեր դեղաձևերի մասին գիտելիքների:

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապմունքների տիպը, ժամերի թիվը			Վերջնարդյունք
		Դասախոսություն	Մեմինար, գործնական	Ինքնուրույն	
Թեմա 1	Ներածություն; Ֆարմակոլոգիա առարկան; Խնդիրները և նպատակը: Դեղերի որակի նորմավորում: Ֆարմակոպեա:	2			Առարկայի դերը և նշանակությունը
Թեմա 2	Ընդհանուր ռեցեպտուրա: Դեղատոմսի դուրս գրման կանոնները: Դեղատոմսում թույլատրվող կրճատումներ: Դեղաձևեր: Կարծր, հեղուկ, սրսկման և փափուկ դեղաձևեր:	2	2		Դեղատոմսի դուրս գրում

<p>Թեմ ա 3</p>	<p>Ընդհանուր դեղաբանություն</p> <p>Դեղանյութերի ներմուծման ուղիները: Դեղանյութերի ներծծումը, տեղաբաշխումը, բիոտրանսֆորմացիան և արտազատումը: Դեղանյութերի ազդեցության տեսակները: Դեղաչափ:</p>	<p>2</p>			<p>Իմացություն Ֆարմա կոկինտ տիկայի և Ֆարմա կոդինա միկայի մասին</p>
	<p>Դեղանյութերի կրկնվող ներմուծումներից առաջացած փոփոխություններ: Դեղանյութերի կոմբինացված ազդեցություն՝ սիներգիզմ և անտագոնիզմ, տեսակները: Դեղանյութերի կողմնակի ազդեցություն:</p>	<p>2</p>	<p>2</p>		
<p>Թեմ ա 4</p>	<p>Անզգայացնող դեղանյութեր (անեսթետիկներ)</p> <p>Անզգայացման տեսակները: Տեղային անզգայացման տեսակները: Տեղային անզգայացնող դեղանյութերի դասակարգումը:</p>	<p>2</p>			<p>Անզգայ նաղնող դեղամիջոցների և անզգայացման տեսակների իմացություն</p>
<p>Թեմ ա 5</p>	<p>Վեգետատիվ նյարդային համակարգի դեղաբանություն</p> <p>Ընկալիչ, մեդիատոր, սինապս հասկացողությունները: Խոլիներգիկ գրգռափոխանցում: Մ- և Ն- խոլինոմիմետիկներ, Մ- խոլինոմիմետիկներ, Ն- խոլինոմիմետիկներ: Հակախոլինէսթերազային դեղանյութեր:</p> <p>Մ- խոլինոլիտիկներ: Ն- խոլինոլիտիկներ՝ հանգուցապաշարիչներ և միտոքլակսանտներ: Ադրեներգիկ գրգռափոխանցում: Ադրենոմիմետիկներ՝ α, β:</p>	<p>2</p>	<p>2</p>		<p>Խոլինոմիմետիկների և խոլինոլիտիկների, ադրենոմիմետիկների և ադրենոլիտիկների ազդեցության գնահատ</p>
		<p>2</p>	<p>2</p>		

	Ադրենոլիտիկ դեղամիջոցներ; Սիմպաթոլիտիկ դեղանյութեր:				տուն; Կիրառող վայրում պրակտ իկայում:
Թեմ ա 6	Կենտրոնական նյարդային համակարգի վրա ազդող դեղանյութեր Նարկոզի ժամանակ օգտագործվող դեղանյութեր: Ներշնչական (ինհալյացիոն) և ոչ ներշնչական (ոչ ինհալյացիոն) նարկոտիկ դեղանյութեր: Քնաբերներ: Քնի փուլերը: Քնաբերների դասակարգումը:	2			Նարկոզ ի փուլերի և նարկոտ իկ դեղերի գնահա տում և ճանաչո ւմ: Քնաբեր ների գնահա տում ըստ սերունդ ների:
Թեմ ա 7	Ցավազրկողներ (անալգետիկներ) Թմրաբեր / նարկոտիկ/ ցավազրկողներ: Օպիատային ընկալիչներ: Դեղամիջոցները;	2			Թմրաբ եր ցավազր կողների գանահ տական:
	Ոչ թմրաբեր ցավազրկողներ: Ոչ ստերոիդային հակաբորբոքային դեղանյութեր				Ոչ ստերոի դային հակաբո րբոքայի ն դեղանյո ւթերի իմացու թյուն:

Թեմ ա 8	Հոգևետ /պսիխոտրոպ/ դեղանյութեր: Հակափսիխոզային դեղանյութեր: Տրանկվիլիզատորներ /տազնապամարիչներ/:	2	2		Փսիխոզների և նեվրոզների բուժման սկզբունքների իմացություն:
	Հակադեպրեսանտներ, սեդատիվներ, հոգեխթանիչներ, նորմոթիմիկ դեղանյութեր: Նոոտրոպներ: Անալեպտիկներ, հալյուցինոզեններ	2			Դեպրեսիվ, մոլուցքային, հոգեխթանիչ դեղերի ճանաչում:
	Անալեպտիկներ, հալյուցինոզեններ				Անալեպտիկ դեղերի գնահատում: Հալյուցինոզենների ճանաչում:
Ընդամենը՝	32 ժամ,	22	10		

**ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ**

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
28. Առաջին միջանկյալ	0-4
29. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
30. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

03/M23. Դեղաբանություն-2 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ծրագրի նպատակն է՝ Դասընթացի նպատակն է ուսանողությանը ծանոթացնել մասնավոր դեղաբանության հիմունքներին, բաժիններին/ սիրտ-անոթային, կենտրոնական նյարդային համակարգի, շնչառական, մարսողական, արյան մակարդեղիության, իմունային համակարգի, քիմիոթերապևտիկ, հակաբիոտիկների հետազոտության/ հիմնական հասկացություններին, նշել կապը բժշկական այլ դիսցիպլինների, գիտությունների հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

1.Կիմանան

- 1.1 Դեղաբանությունը որպես գիտություն դեղանյութերի մասին
- 1.2 Դեղաբանության բաժինները և դեղանյութերը
- 1.3 Դեղանյութերի ազդեցության ընդհանուր հիմունքները
- 1.4 Տարբեր խմբերի պատկանող դեղանյութերի ազդեցության մեխանիզմները, կողմնակի հատկությունները
- 1.5 Մասնավոր դեղաբանության բաժինների դեղանյութերի դեղատոմսերի դուրս գրման առանձնահատկությունները:

2. Կկարողանան

- 2.1 Մեկնաբանել նոր սինթեզված և փորձարկվող դեղամիջոցների ազդեցությունը, նրանց նկատմամբ պահանջները
- 2.2 Իրականացնել պրակտիկ հետազոտություններ ստացված գիտելիքների հիման վրա
- 2.3 Ուսումնասիրել և հետազոտել տարբեր քիմիական կառուցվածք ունեցող դեղանյութերի կենսաբանական ակտիվությունը, բացահայտել դեղանյութերի հիմնական և կողմնակի ազդեցությունը
- 2.4 Կարդալ և դուրս գրել դեղատոմսեր:

3.Կտիրապետեն

- 3.1 Դեղաբանության հիմունքներին
 3.2 Դեղանյութերի ողջ արսենալին
 a. Տարբեր խմբերին պատկանող դեղամիջոցների դասակարգմանը
 3.4 Տարբեր դեղաձևերի մասին գիտելիքների
 3.5 Դեղանյութերի ազդեցության մեխանիզմներին:
Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապմունքների տիպը, ժամերի թիվը			Վերջնաբոլորումը
		Դասախոսություն	Սեմինար, գործնական	Ինքնուրույն	
Թեմա 1	<u>Մրտային գլիկոզիդներ</u> Քիմիական կառուցվածքը; Մատնատունկի սիստոլիկ և դիաստոլիկ էֆեկտները: Մեմբրանային և իոնտրանսպորտային մեխանիզմները: Թունավորումները: Ոչ գլիկոզիդային պրեպարատներ սրտային անբավարարության բուժման համար	2			Կարդիոտոնիկ դեղանյութերի ազդեցության և կողմնակի էֆեկտների գնահատում:
Թեմա 2	<u>Հակահիպերտենզիվ դեղանյութեր</u> Հակահիպերտենզիվ դեղերի դասակարգումը: Ադրեներգիկ մեխանիզմով ազդող դեղանյութեր: Կենտրոնական մեխանիզմով ազդող նեյրոտրոպ դեղանյութեր: Մկանահակ անոթալայնիչներ: Ռենին-անգիոտենզին համակարգի վրա ազդող դեղանյութեր, միզամուղներ: Բուժման օպտիմալ սխեմաներ	2	2		Հակազեռճնշումային դեղանյութերի դասակարգման իմացություն և ժամանակակից դեղանյութերի ճանաչում:

<p>Թեմա 3</p>	<p><u>Հակաառիթմիկներ</u></p> <p>Մրտի ռիթմի խանգարման տեսություններ: Հակաառիթմիկ դեղանյութերի դասակարգումը: Նատրիումական անցուղիների պաշարիչներ/ մեմբրանակայունացնողներ/: Ռեֆրակտեր փուլը երկարացնող հակաառիթմիկներ: Կալիումական անցուղիների պաշարիչներ: Հակաադրեներգիկ բնույթի հակաառիթմիկներ: Կալցիումական անցուղիների պաշարիչներ:</p>	<p>2</p>		<p>Մրտայի ն ռիթմի խանգարումների տեսակների ժամանակ դեղերի կիրառության գնահատում:</p>
<p>Թեմա 4</p>	<p><u>Հակահեղձուկային դեղանյութեր</u></p> <p>Միոկարդի իշեմիայի զարգացման մեխանիզմները: Հակաանգինալ դեղանյութերի դասակարգումը: Օրգանական նիտրատների ֆարմակոլոգիան: Նիտրոգլիցերինի ազդեցության մեխանիզմները: β - ադրենոպաշարիչները որպես հակահեղձուկային միջոցներ Հակաանգինալ դեղանյութերի կլինիկական կիրառությունը: Միոկարդի ինֆարկտի ժամանակ կիրառվող դեղանյութեր</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>Ստենոկարդիայի ժամանակ կիրառվող դեղերի գնահատում , միոկարդի ինֆարկտի բուժման առանձնահատկությունները:</p>
<p>Թեմա 5</p>	<p><u>Միզամուղներ</u></p> <p>Միզամուղների դասակարգումը և կիրառությունը: Մալուրետիկներ, սնդիկ պարոնակող, կալիումը խնայող և օսմոսային միզամուղներ:</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>Միզամուղների լայն սպեկտրի կիրառության սկզբունքները:</p>

<p>Թեմա 6</p>	<p>Արյան համակարգի վրա ազդող դեղանյութեր</p> <p>Արյան ռեոլոգիայի և մակաևորման վրա ազդող դեղանյութեր: Ուղղակի և անուղղակի հակամակարդիչներ: Հեմոստատիկներ: Ֆիբրինոլիզի և թրոմբոցիտների ագրեգացիայի վրա ազդող դեղանյութեր: Հեպարինի ֆարմակոլոգիան: Ցածրամոլեկուլյար հեպարիններ:</p>	<p>2</p>		<p>Ագրեգանտների, հակաագրեգանտների կիրառման սկզբունքները: Մակարդման, ֆիբրինոլիզի դեղերի գնահատում:</p>
<p>Թեմա 7</p>	<p>Հակահիստամինային դեղանյութեր</p> <p>H1-հակահիստամինային դեղերի ֆարմակոլոգիան: H1-հակահիստամինային դեղերի դասակարգումը, համեմատական բնութագիրը:</p> <p>H2-հակահիստամինային դեղանյութեր: Հակախոցային՝ հակասեկրետոր դեղանյութեր: Հակախոցային՝ գաստրոպրոտեկտորներ: Հակախոցային՝ անտացիդներ</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>H1- և H2- հակահիստամինային դեղեր, կիրառումը բժշկության մեջ:</p>
<p>Թեմա 8</p>	<p>Հակաաթերոսկլերոզային դեղանյութեր</p> <p>Աթերոսկլերոզի պայթուցիկ, բարդությունները: Հակալիպեդիմիկ դեղանյութեր: Դասակարգումը: Ստատիններ, ֆիբրատներ:</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>Հակալիպիդեմին դեղերի գնահատում:</p>
<p>Թեմա 9</p>	<p>Հակաբակտերիալ դեղանյութեր</p> <p>Անտիսեպտիկներ, դեզինֆեկցող դեղանյութեր, քիմիոթերապևտիկ միջոցներ: Քիմիոթերապիայի սկզբունքները: Բնական պենիցիլիններ, կիսասինթետիկ պենիցիլիններ: Պաշտպանված պենիցիլիններ: Բետալակտամներ:Ցեֆալոսպորիններ: Կարբապենեմներ:Հակաբիոտիկներ՝ ամինոգլիկոզիդներ:</p>	<p>2</p>		<p>Հակաբիոտիկների, սուլֆանիլամինների կիրառումը բժշկության մեջ: Դասակարգման առանձնահատկություն</p>

					ներք:
	Հակաբիոտիկներ՝ մակրոլիդներ, տետրացիկլիններ, լևոմիցետինի խումբ: Տարբեր քիմիական կառուցվածք ունեցող հակաբիոտիկներ; Հակաուռուցքային հակաբիոտիկներ: Հակասնկային հակաբիոտիկներ: Սուլֆանիլամիդներ, հակապալարախտային նյութեր:	2	2		
Ընդամենը՝ 32 ժամ,		20	12		

**ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ**

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
31. Առաջին միջանկյալ	0-4
32. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
33. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

03/M26. Դեղատաղրության որակի կառավարում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով քննություն

Նպատակը.

Օանոթանալ ՊԱԳ-ի պահանջներին, դրանց կատարելագործման հնարավորություններին և կիրառումը ժամանակակից արտադրություններում:

Ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողին հաղորդվում է կրեդիտային համակարգային գիտելիքներ ՊԱԳ –ի ընդհանուր հիմունքների, առարկայի նպատակների, խնդիրների, ուսումնասիրության մեթոդների և տեխնիկաների, դեղերի տեխնոլոգիայի բնագավառում ժամանակակից ձեռքբերումների մասին, կապը մի շարք հարակից գիտությունների (դեղագործական քիմիա, կենսաքիմիա, անալիտիկ քիմիա, դեղաբանություն, դեղագործություն և այլն) հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

Կիմանա. ՊԱԳ –ի սկզբունքները և պահանջները ՊԱԳ տեսչական ստուգման նախապատրաստումը, ՊԱԳ տեսչական ստուգումը, Որակավորումը և Վալիդացիան

Կլարոդանա. Պարզաբանել Ակտիվ դեղագործական բաղադրիչների արտադրական գործընթացին ներկայացվող պահանջները, Փաստաթղթավորումը, Մանիտացիան և հիգիենան

Կտիրապետի. ՊԱԳ արտադրական գործընթացին, ՊԱԳ տեսչական ստուգման գործընթացին, ՊԱԳ տեսչական ստուգման տեսակներին,

Բողոքներին և հետևանքների իրականացման գործընթացներին

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապունքների տիպը, ժամերի թիվը			Վերջնարդյունք
		Դասասխոսություն	Մեմինար, գործնական	Ինքնուրույն	
Թեմա 1	ՆԵՐԱՄՈՒԹՅՈՒՆ	2	1		
	ՊԱԳ և որակի հսկում, Որակի կառավարում				Կիմանան ՊԱԳ –ի սկզբունքները և պահանջները ՊԱԳ տեսչական ստուգման նախապատրաստումը
Թեմա 2	Փաստաթղթավորում,	1	1		Կլարոդանան պարզաբանել ակտիվ դեղագործական բաղադրիչները, փաստաթղթավորում

					ը
	Սանիտացիա և հիգիենա				Կլարոզանան պարզաբանել Սանիտացիան և հիգիենան
Թեմա 3	Շինություններ, շենքեր և հարակից տարածքներ	2	1		
	Սարքավորումներ				
Թեմա 4	Դեղագործական նպատակով օգտագործվող ջուր	1	1		
Թեմա 5	Նյութեր, Ստերիլ դեղագործական արտադրանք	1	1		
Թեմա 6	Որակավորում և Վալիդացիա	2	1		Կիմանան Որակավորումը և Վալիդացիան
	Ոչ ստերիլ արտադրանքի գործընթացի վալիդացիա	2	1		
Թեմա 7	Բողոքներ և հետկանչեր	1	1		Կտիրապետեն բողոքներին և հետկանչերին
	Պայմանագրային արտադրություն և վերլուծություն				
Թեմա 8	Ակտիվ դեղագործական բաղադրիչներ	2	1		Կլարոզանան պարզաբանել ակտիվ դեղագործական բաղադրիչները,
Թեմա 9	Ինքնատեսչական ստուգում և որակի աուդիտներ	2	1		Կտիրապետեն ինքնատեսչական ստուգման և որակի աուդիտներին
Թեմա 10	ՊԱԳ տեսչական ստուգման գործընթաց	2	1		Կտիրապետեն ՊԱԳ տեսչական ստուգման գործընթացին
Թեմա 11	ՊԱԳ տեսչական ստուգում	2	1		Կիմանան ՊԱԳ տեսչական ստուգումը, տեսուչի դերը

	Տեսուչի դերը				
Թեմա 12	ՊԱԳ տեսչական ստուգման նախապատրաստում	2	1		Կծանոթանան ՊԱԳ տեսչական ստուգման տեսակներին,
	ՊԱԳ տեսչական ստուգում				
Շնորհամենք՝ 32 ժամ,		20	12		

**ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ**

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
34. Առաջին միջանկյալ	0-4
35. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
36. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

03/M31. Դեղերի տեխնոլոգիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով քննություն

Նպատակը.

Հայտնի դեղաձևերի պատրաստման մասնավոր տեխնոլոգիաների ուսումնասիրումը, դրանց կատարելագործման

հնարավորությունները և կիրառումը ժամանակակից արտադրություններում:

Ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողին հաղորդվում է կրեդիտային համակարգային գիտելիքներ դեղերի տեխնոլոգիա գիտության ընդհանուր հիմունքների, առարկայի նպատակների, խնդիրների, ուսումնասիրության մեթոդների և տեխնիկաների, դեղերի տեխնոլոգիայի բնագավառում ժամանակակից ձեռքբերումների մասին, կապը հարակից գիտությունների (դեղագործական քիմիա, կենսաքիմիա, անալիտիկ քիմիա, դեղաբանություն, դեղագործություն և այլն) հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը.

Օրագիրն ուսումնասիրող ուսանողը ձեռքբերած տեսական և որոշ գործնական գիտելիքների հիման վրա կկարողանա ինքնուրույն աշխատել անհրաժեշտ մեթոդների և տեխնոլոգիաների գործնական կիրառմամբ:

1.մեկնաբանել դեղատոմսերում դուրսգրված դեղերը, գնահատել դեղատոմսը, կատարել հաշվարկներ ինչպես դեղերի դեղաչափերի անվտանգության, այնպես և ինքնարժեքի որոշման համար, հստակեցնել պատրաստման փուլերը ըստ դուրս գրված դեղանյութերի տեսակի, քանակի, ֆիզիկաքիմիական առանձնահատկությունների:

2.իրականացնել դեղանյութերի, պատրաստի դեղաձևերի, ինչպես նաև փաթեթավորման նյութերի որակի հսկում:

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապմունքի տիպը ժամերի թիվը		
		դասախոսություն	սեմինար, գործնական	ինքնուրույն
	ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ			
Թեմա 1	Դեղերի տեխնոլոգիա, հիմնական հասկացությունները	1ժ	1ժ	
Թեմա 2	Փոշիներ,պատրաստման տեխնոլոգիական փուլերը	1ժ	1ժ	
Թեմա 3	Հեղուկ դեղաձևեր, Հեղուկ դեղաձևերի դասակարգումը, առավելությունները և թերությունները, կոնցենտրացիայի արտահայտման տարբերակները	1ժ	1ժ	
Թեմա 4	Ոչ ջրային լուծույթների տեխնոլոգիա	1ժ	1ժ	

Թեմա 5	Բարձրամոլեկուլյար միացությունների ԲՄՄ լուծույթներ	1ժ	1ժ	
Թեմա 6	Էմուլսիաներ	1ժ	1ժ	
Թեմա 7	Սուսպենզիաներ	1ժ	1ժ	
Թեմա 8	Քսուքներ, Լինիմենթներ	1ժ	1ժ	
Թեմա 9	Ներարկման համար դեղաձևեր, ջուր ներարկման համար	1ժ	1ժ	
Թեմա 10	Կաթիլներ	1ժ	1ժ	
Թեմա 11	Սուպոզիտորիաներ	1ժ	1ժ	
Թեմա 12	Դեղերի արյունաբերական արտադրություն, որակի երաշխավորումը	1ժ	1ժ	
ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝ Ժամ, կրեդիտ		12ժ	12ժ	

**ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ**

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
37. Առաջին միջանկյալ	0-4
38. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
39. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ

ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
40. Առաջին միջանկյալ	0-4
41. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
42. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

Տիտղոսային ծրագրի կամընտրական դասընթացներ

03/M12. Օրգանական քիմիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 1-ին կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Նպատակը.

Ծրագրի նպատակն է՝ ուսումնական գործունեության ընթացքում ուսանողին կրեդիտային համակարգով ընդհանուր տեսական գիտելիքներ տալ օրգանական ռեակցիաների տիպերի, դրանց ընթանալու պայմանների մասին, ինչպես նաև այդ ռեակցիաների կիրառությանը այս կամ այն դեղամիջոցի սինթեզի համար: Ծրագիրն ուսումնասիրելիս ուսանողը ձեռք կբերի տեսական գիտելիքներ ինքնուրույն գործնական աշխատանքներ կազմակերպելու համար: Ձեռք բերած գիտելիքների շնորհիվ ուսանողը կկարողանա մեկնաբանել փորձնական արդյունքները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտները.

1. **Կիմանան** ինչպես իրականացնել նպատակային նյութի սինթեզը համապատասխան քիմիական ռեակցիաների օգնությամբ, ընտրել փոխազդեցության անհրաժեշտ

պայմանները, իրականացնել ստացված արգասիքի անջատումը, մաքրումը կողմնակի նյութերից և կառուցվածքի հաստատումը ժամանակակից ֆիզիկոքիմիական անալիզի մեթոդներով:

2. Կկարողանան ընտրել նպատակային նյութի սինթեզի արդյունավետ պայմաններն, այդ թվում լուծիչը, ջերմաստիճանը, կատալիզատորը, եթե կա անհրաժեշտությունը և փոխազդող նյութերի քանակական հարաբերությունը:

3. Կտիրապետեն օրգանական քիմիայի դասընթացներում դասավանդվող տեսական դրույթներին:

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապունքների տիպը, ժամերի թիվը			Վերջնարդյունք
		Դասախոսություն	Սեմինար, գործնական	Ինքնուրույն	
Թեմա 1	ՆԵՐԱՄՈՒԹՅՈՒՆ				
	Էլեկտրաբացասականություն, դիպոլ մոմենտ, ինդուկցիոն էֆեկտ	2			Մեկնաբանի էլեկտրաբացասականություն, դիպոլ մոմենտ, ինդուկցիոն էֆեկտ հասկացությունները, Բացատրի մոլեկուլի ռեակցունակությունը, կենսաբանական ազդեցությունը՝ պայմանավորված ինդուկտիվ, տարածական էֆեկտներով
Թեմա 2	Օրգանական միացությունների թթվահիմնային հատկություններ	2			Ներկայացնի Արենիուսի էլեկտրոլիտային տեսությունը, Բրենստեդ-Լոուրի պրոտոլիտային տեսությունը, Լյուսի էլեկտրոնային տեսությունը, Բացատրի օրգանական միացությունների ֆիզքիմիական հատկությունները և կենսաբանական ակտիվությունը՝ օրգանական

					միացությունների թթվահիմնային հատկությունների հիման վրա
Թեմա 3	Զուգորդման երևույթ, արոմատիկություն և մեզոմեր էֆեկտ	2			Բացատրի օրգանական միացություններում էլեկտրոնային ամպի շեղումը զուգորդման հետևանքով, Մեկնաբանի արոմատիկություն և մեզոմեր էֆեկտ հասկացությունները, Ներկայացնի արոմատիկության չափանիշները
Թեմա 4	Իզոմերիա և նրա տեսակները	2			Նկարագրի, պատկերի և տարբերակի իզոմերիայի տարբեր տեսակները (ածխածնային շղթայի կմախքի իզոմերներ, ֆունկցիոնալ խմբի դիրքի իզոմերներ, ֆունկցիոնալ խմբի (միջդասային) իզոմերներ, երկրաչափական ցիս - տրանս իզոմերներ և օպտիկական իզոմերներ):
Թեմա 5	Օրգանական ռեակցիաների և ազդանյութերի տեսակները: Միջանկյալ մասնիկներ	4			Նկարագրի օրգանական ռեակցիաների և ըը, ազդանյութերի տեսակնե Սահմանի նուկլեաֆիլ, էլեկտրաֆիլ, ազատ ռադիկալ, կարբկատիոն, անցումային վիճակ հասկացությունները և կիրառի ռեակցիաների մեխանիզմներում,

					Բացատրի միջանկյալ մասնիկների կառուցվածքը, կայունությունը, Ներկայացնի միջանկյալ մասնիկների ստացման և նրանց բնորոշ ռեակցիաները
	1-5 թեմաների սեմինար պարապմունք		2		
Թեմա 6	Նուկլեոֆիլ տեղակալման ռեակցիաներ հազեցած անխաճնի ատոմի մոտ	2			Բացատրի SN2 նուկլեոֆիլ տեղակալման ռեակցիայի մեխանիզմը առաջնային հալոգենալկանի և նատրիումի հիդրօքսիդի ջրային լուծույթի ռեակցիայի օրինակով, Բացատրի SN1 նուկլեոֆիլ տեղակալման ռեակցիայի մեխանիզմը երրորդային հալոգենալկանի և նատրիումի հիդրօքսիդի ջրային լուծույթի ռեակցիայի օրինակով, Բացատրի նուկլեաֆիլի, հեռացող խմբի(նուկլեաֆուգ), լուծիչի ազդեցությունները նուկլեաֆիլ տեղակալման ռեակցիայի արագության վրա
Թեմա 7	Նուկլեոֆիլ տեղակալման ռեակցիաներ չհազեցած անխաճնի ատոմի մոտ	2			Բացատրի կարբոնիլ խմբի, արոմատիկ օղակի SP ²

					<p>հիբրիդացված ածխածնի ատոմի մոտ նուկլեաֆիլ տեղակալման ռեակցիաների մեխանիզմը, Բացատրի Մեյզենգեյմերի կոմպլեքսի առաջացումը և կայունությունը՝ կախված արոմատիկ օղակի տեղակալիչների բնույթից</p>
Թեմա 8	Էլեկտրոֆիլ ռեակցիաներ օղակում	տեղակալման արոմատիկ	2		<p>Բացատրի արոմատիկ օղակում Էլեկտրաֆիլ տեղակալման ռեակցիայի մեխանիզմը, Նկարագրի Էլեկտրաֆիլ տեղակալման ռեակցիան սենյակային ջերմաստիճանում անիլինի և ֆենոլի բրոմացման օրինակներով, Նկարագրի առաջին և երկրորդ կարգի ուղղորդիչների ազդեցությունը</p>
Թեմա 9	Միացման չհագեցած C - C կապերին	ռեակցիաներ բազմակի	2		<p>Նկարագրի ալկենների, ալկինների և գուգորդված դիենների Էլեկտրաֆիլ, ինչպես նաև նուկլեոֆիլ, ռադիկալային միացման ռեակցիաները, Բացատրի վերոնշյալ ռեակցիաների մեխանիզմը՝ ցույց տալով միջանկալ փուլում գոյացող</p>

				մասնիկները, Բացատրի Մարկովնիկովի կանոնը առաջացող առաջնային, երկրորդային և երրորդային կարբկատիոնի կայունության տեսանկյունից և կանխատեսի ոչ համաչափ ակկենների հալոգենաջրածնի միացման ռեակցիայի արգասիքը:
Թեմա 10	Միացման ռեակցիաներ կարբոնիլ խմբին	2		Բացատրի կարբոնիլային միացություններում կարբոնիլ խմբի կառուցվածքով և C=O կապի բևեռայնությամբ պայմանավորված ռեակցիոն կենտրոնների բնորոշ ռեակցիաները, Նկարագրի կարբոնիլ խմբի նուկլեաֆիլ միացման ռեակցիաների մեխանիզմը, Բացատրի միացում – ճեղքում մեխանիզմը NH-նուկլեաֆիլների և կարբոնիլային միացությունների փոխազդեցության ժամանակ:
Թեմա 11	Պոկման ռեակցիաներ	2		Բացատրի պոկման ռեակցիաների մեխանիզմը, երբ պոկվող խմբերը հեռանում են անխաճնի հարևան ատոմներից հաջորդաբար կամ միաժամանակ սահմանի Ջայցևի, Հոֆմանի կանոնները և կիրառի

					համապատասխան ռեակցիաների օրինակների վրա
Թեմա 12	Վերախմբավորման ռեակցիաներ	2			Բացատրի կենտ կամ գույգ էլեկտրոնով միգրացիա կատարող խմբի 1,2 – վերախմբավորումների մեխանիզմները, Կիրառի վերախմբավորման ռեակցիաները համապատասխան նպտակային սինթեզներում
	6-12 թեմաների սեմինար պարապմունք		4		
	Ընդամենը 32 ժամ, 3 կրեդիտ	26	6		

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
43. Առաջին միջանկյալ	0-4
44. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
45. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

03/ M30 Դեղագիտական մանրէաբանություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ, 3-րդ կիսամյակ, եզրափակիչ գնահատումով քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ընդհանրացնելով մանրէաբանության, վիրուսոլոգիայի և իմունոլոգիայի բնագավառների գիտելիքները, մագիստրոսներին ծանոթացնել մոլեկուլային կենսաբանության հիմքերի վրա զարգացող մանրէաբանության նոր ճյուղի՝ մոլեկուլային մանրէաբանության հիմնադրույթներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին մագիստրանտը

1.Կիմանա

1.1 “Դեղագիտական մանրէաբանություն ” առարկայի խնդիրներն ու նպատակը:

1.2 Հիվանդությունների ժամանակ առաջարկվող դեղամիջոցների արդյունավետության գնահատման մոլեկուլային կենսաբանական հիմունքները

2.Կկարողանա

2.1 Քննարկել նոր դեղամիջոցների, հատկապես հակաբիոտիկների, արդյունավետությունը հիմնվելով նաև դեղամիջոցների օրգանիզմի վրա ունեցած ազդեցությունների մոլեկուլային կենսաբանական հիմքերից

2.2 Քննարկել հիվանդներին առաջարկվող դեղամիջոցների արդյունավետությունը՝ հաշվի առնելով հիվանդության ախտորոշման տվյալները

2.3 Ստացված գիտելիքների հիման վրա իրականացնել պրակտիկ հետազոտություններ

2.4 Բացահայտել դեղանյութերի հիմնական և կողմնակի ազդեցությունը ինֆեկցիոն հիվանդությունների ժամանակ:

3.Կտիրապետի՝ մոլեկուլային մանրէաբանության, իմունոլոգիայի և վիրուսոլոգիայի արդի գիտելիքներին:

Բովանդակությունը.

N	Բաժինը, թեման	Պարապունքների տիպը, ժամերի թիվը			Վերջնարդյունք
		Դասախոսություն	Սեմինար, գործնական	Ինքնուրույն	
Թեմա 1	ՆԵՐԱՇՈՒԹՅՈՒՆ	2	1		Տեղեկություն “Դեղագործական մանրէաբանություն” առարկայի մասին
	- “Դեղագործական մանրէաբանության” առարկան, խնդիրներն ու նպատակը: - Մանրէաբանության, ներառյալ՝ դեղագործական մանրէաբանության զարգացման պատմություն: - Հայ գիտնականների դերը մանրէաբա-				

	նույն, ներառյալ՝ դեղագործական մանրէաբանության զարգացման պատմության մեջ:				
Թեմա 2	Միկրոօրգանիզմների դասակարգման հիմունքներ	2	1		Գիտելիքներ մի-կրոօրգանիզմների դասակարգման վերաբերյալ
	- Միկրոօրգանիզմների ձևաբանական դասակարգման հիմունքներ - Միկրոօրգանիզմների դասակարգման կենսաքիմիական հիմքեր - Միկրոօրգանիզմների դասակարգման գենետիկական հիմքեր				
Թեմա 3	Բակտերիաների ուլտրակաուցվածք	2	1	1	Գիտելիքներ բակտերիաների կաուցվածքի վերաբերյալ
	- Բակտերիաների ուլտրակաուցվածք՝ նուկլեոիդ - Բակտերիաների ուլտրակաուցվածք՝ ցիտոպլազմա - Բակտերիաների ուլտրակաուցվածք՝ վակուոլ - Բակտերիաների ուլտրակաուցվածք՝ բակտերիաների բջջապատ, գրամդրական և գրամբացասական բակտերիաներ, բակտերիաներ - Բակտերիաների ուլտրակաուցվածք՝ բակտերիայի մտրակներ - Բակտերիաների ուլտրակաուցվածք՝ պատիճներ և այլ թաղանթային կոմպոնենտներ, էնդոտոքսին, էկզոտոքսին				
Թեմա 4	Վիրուսներ	2	2		Գիտելիքներ վիրուսների և վիրուսային հիվանդությունների վերաբերյալ
	- Ուլտրակաուցվածք - Հիվանդություններ				
Թեմա 5	Միկոպլազմներ, սպիրոխետներ, ռիկետսիաներ, քլամիդիաներ, պարզագույններ	2	1		Գիտելիքներ միկոպլազմների, սպիրոխետների, ռիկետսիաների, քլամիդիան

					երի և պարզագույնների վերաբերյալ
	- Ուլտրակաուցվածք - Հիվանդություններ				
Թեմա 6	Բակտերիաների ֆիզիոլոգիա	2	1	1	Գիտելիքներ բակտերիաների ֆիզիոլոգիայի վերաբերյալ
	- Բակտերիաների սնուցում - Բակտերիաների բազմացում - Բակտերիաների ֆերմենտային ակտիվություն, պիզմենտառաջացում - Բակտերիաների հակաբիոտիկոկայունության բնույթը, պատճառները և առաջացման մեխանիզմները				
Թեմա 7	Աղիքային բակտերիաներ			1	Գիտելիքներ աղիքային բակտերիաների ֆիզիոլոգիայի վերաբերյալ
	- Դասակարգում - Դերն ու նշանակությունը օրգանիզմի ընդհանուր նյութափոխանակական պրոցեսներում - Աղիքային բակտերիաների տարածվածությունը ժառանգական և ոչ ժառանգական հիվանդությունների դեպքում /պարբերական հիվանդություն, աղիքային գրգռվածության սինդրոմ-կոլիտներ, քրոնի հիվանդություն, ուռուցքներ և այլն/, մոլեկուլային կենսաբանական մեխանիզմներ				
Թեմա 8	Մաշկի միկրոֆլորա	2	1		Գիտելիքներ մաշկի միկրոֆլորայի վերաբերյալ
	- Դերն ու նշանակությունը - Մաշկի թարախային և սնկային հիվանդություններ				
Թեմա 9	Գենետիկա	2	1		Գիտելիքներ դեղագործական մանրէաբանության մեջ գենետիկայի դերի մասին

	- Տրանսֆորմացիա - Տրանսդուկցիա - Կոնյուգացիա				
Թեմա 10	Ախտորոշիչ սկզբունքներ, ամփոփում				Գիտելիքներ դեղա- գործական մանրէաբան ույթյան մեջ ախտորոշիչ սկզբունք- ների վերաբերյալ
	- Մանրէների ախտորոշման սկզբունքներ - Հակաբիոտիկների նկատմամբ կայունության որոշման սկզբունքներ - Ախտահարման սկզբունքներ				
Ընդամենը՝ 32 ժամ, որից՝ 18 սեմինար, 12 գործնական, 2 ինքնուրույն					

**ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՎԱՐՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ**

Գնահատումը կատարվում է տվյալ դասընթացի հիմնական նյութի իմացությամբ, հասկացածը գրավոր և բանավոր խոսքով ներկայացնելու, ինքնուրույն ձևով լրացուցիչ գիտելիքների ձեռքբերման ունակությունների դրսևորման հիման վրա:

- Գնահատման ձևեր՝ ստուգողական գրավոր և բանավոր ներկայացումներ,
- Գնահատման ընթացակարգեր՝ ընթացիկ երկու ստուգումների արդյունքների գումար, եզրափակիչ քննություն, հաճախումների և դասերին ցուցաբերած ակտիվության բաղադրիչ,
- Գնահատման բաղադրիչներ (գնահատման քայլը՝ 0.5).

Քննության տեսակը	Միավոր
46. Առաջին միջանկյալ	0-4
47. Երկրորդ միջանկյալ	0-4
48. Եզրափակիչ քննություն	0-10

Հաճախում	Միավոր
Դասահաճախում և ակտիվություն	0-2

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ
ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ (առկա, 1,5 տարի ուսուցմամբ)

ՄԱՏԱՆԱԳԻՏՈՒՄ ՈՒՍՈՒՄՆԱԴՈՒԹՅԱՆ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ « _____ »

Ուսանող _____ Ընդունվել է մագիստրատուրա

 ազգանուն _____, 20__ թ.

 անուն, հայրանուն _____

Նախորդ որակավորումը _____ Շնորհված նախորդ որակավորումը _____

 մասնագիտությունը _____

 մասնագիտացումը _____, 20__ թ.

 ավարտած բուհը _____

Մագիստրոսական _____ «Շնորհված է մագիստրոսի որակավորում»:

 մասնագիտությունը _____, 20__ թ.

 մասնագիտացումը _____

«Ուսանողի ուսումնառության անհատական ծրագիրը ստուգված է»:

Ուսումնական խորհրդատու՝ _____ Ծրագրի ղեկավար՝ _____

 ազգանուն, անուն, գիտ.աստ., կոչում _____ ազգանուն, անուն, գիտ.աստ., կոչում _____

 ստորագրություն _____ ստորագրություն _____
 _____, 20__ թ. _____, 20__ թ.

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ (72 կրեդիտ)					
Ընդհանուր և մասնագիտական դասընթացներ			(առնվազն 6 կրեդիտ)		
Դասընթաց/Կրթական մոդուլ			Կրեդիտը / Գնահատ.	Բացթողում / Ավելացում *	Կիսամ./ Տարի
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները մասնագիտական հետազոտություններում			3		Ա
Հետազոտության մեթոդներ			3		Ա
Լրացական դասընթացներ			(0 կրեդիտ)		
Դասընթաց/Կրթական մոդուլ			Կրեդիտը / Գնահատ.	Բացթողում / Ավելացում *	Կիսամ./ Տարի
Անգլերեն			0		Ա
Տիրույթային ծրագրի պարտադիր դասընթացներ			(40 կրեդիտ)		
Դասընթաց/Կրթական մոդուլ			Կրեդիտը / Գնահատ.	Բացթողում / Ավելացում *	Կիսամ./ Տարի

**ՀՀ ԳԱԱ ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ (առկա, 1,5 տարի
ուսուցանալիք)**

ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ N _____

Մագիստրոսի կրթական ծրագիր Գրանցման № _____ « _____ » 20 ____ թ.

Անձնական համար	Ազգանուն անուն հայրանուն
ՄՏԱ080212029	Ավանեայան Ռեզինա Համլետի
Մասնագիտություն (մասնագիտացում)	
080200 Կառավարում	

1-ին կիսամյակ

Աշնանային կիսամյակ, 20 ____ թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
18/M01	Մասնագիտական օտար լեզու /անգլերեն/ 1	-	Ստ.	-
05/M02	Տեղեկատ. տեխն. մասնագիտ. հետազոտություններում	3	Լավ	15
16/M01	Հետազոտության մեթոդներ	3	Լավ	15
XX/MXX	Դասընթաց – 1	3	Բավ.	10
XX/MXX	Դասընթաց – 2	3	Բավ.	11
XX/MXX	Դասընթաց – 3	4	Գեր.	19
XX/MXX	Դասընթաց – 4	4	Բավ.	10
XX/MXX	Դասընթաց – 5	4	Լավ	13
XX/MXX	Գիտահետազոտական աշխատանք-1	2	Ստ.	-
XX/MXX	Գիտական ղեկ. սեմինար 1	4	Ստ.	-
Գումարային կրեդիտներ		30	Գնահատված կրեդիտներ	24
		30	Վարկանիշային միավորներ	321
			Կիսամյակային ՄՈԳ	13.75

Ընդհանրացված արդյունքները 20 ____ թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
30	24	321	13.75

2-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 20 ____ թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
18/M01	Մասնագիտական օտար լեզու /անգլերեն/ 2	-	Ստ.	-
XX/MXX	Դասընթաց – 6	3	Լավ	17
XX/MXX	Դասընթաց – 7	3	Բավ.	8
XX/MXX	Դասընթաց – 8	3	Գեր.	20
XX/MXX	Դասընթաց – 9	4	Գեր.	19
XX/MXX	Դասընթաց – 10	3	Լավ	13
XX/MXX	Դասընթաց – 11	4	Բավ.	8
XX/MXX	Դասընթաց – 12	4	Լավ	14
XX/MXX	Գիտական ղեկ. սեմինար 2	3	Ստ.	-
XX/MXX	Գիտահետազոտական աշխատանք 1	4	Ստ.	-

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30	24	351	14.63

Ընդհանրացված արդյունքները 20 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
60	48	672	14

3-րդ կիսամյակ

Աշնանային կիսամյակ, 20 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XX/MXX	Դասընթաց – 13	3	Գեր.	18
XX/MXX	Դասընթաց – 14	4	Լավ	17
XX/MXX	Գիտական դեկավարի սեմինար 3	2	Ստ.	-
XX/MXX	Գիտահետազոտական պրակտիկա	3	Ստ.	-
XX/MXX	Գիտամանկավարժական պրակտիկա /Արտադրական պրակտիկա	3	Ստ.	-
XX/MXX	Գիտահետազոտական աշխատանք 3	6	Ստ.	-
XX/MXX	Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն	15	Գեր.	18
Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ	
36	22	394	17.91	

Ընդհանրացված արդյունքները 20 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
96	70	1066	1523

ՀՀ ԳԱԱ ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Մագիստրոսական թեզի պաշտպանություն

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

Ուսանող՝

Ազգանուն, անուն, հայրանուն _____

Մասնագիտություն, խումբ _____

Թեզի թեմա _____

Գիտական ղեկավար _____

(ազգանուն, անուն, գիտ. աստ. կոչում)

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նախագահ՝

Ազգանուն, անուն _____

Գիտական աստիճան, կոչում _____

Պաշտոն _____

Թեզի գնահատման արդյունքներն ըստ սահմանված

որակական չափանիշների

Թիվ	Հանձնաժողովի կազմը (ազգանուն, անուն)	Գնահատման միավորն ըստ սահմանված որակական չափանիշների				Ստորագրություն
		1	2	3	4	

Գնահատման միջին միավորը						

Գնահատման միջին արդյունքներն ըստ որակական չափանիշների

Թիվ	Որակական չափանիշ	Գնահատման միավորի սահմանված չափաքանակը	Գնահատման միջին միավորը	Գումարային միավորը	Գնահատականը
1	Թեմայի արդիականության հիմնավորումը և գրականության վերլուծությունը	2			
2	Հետազոտության իրականացումը և արդյունքները	6			
3	Ձևակերպման որակը(շարադրանքը և ձևավորումը)	4			
4	Թեզի հրապարակային պաշտպանությունը	8			

Գնահատականն ըստ գումարային միավորի

Գումարային միավորը	
Գնահատականը	

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովը որոշում է՝

Մագիստրոսի որակավորման աստիճան (դիպլոմ) շնորհելու վերաբերյալ

Շնորհել/Չշնորհել (լրացնել)

Հանձնաժողովի նախագահ _____

(ստորագրություն)

« _____ » _____ 2021 թ.

ՄԿՕ-ի վերջնադրյունների համապատասխանությունը ՈԱՇ-ի բնութագրիչներին ըստ ձևաչափի

ՄԿՕ-ի ուսումնասիրյալ վերջնադրյունները	ՈԱՇ-ի բնութագրիչներ											ՄԿՕ-ի վերջնադրյունների գնահատման մեթոդ
	Բնութագրիչ 1	Բնութագրիչ 2	Բնութագրիչ 3	Բնութագրիչ 4	Բնութագրիչ 5	Բնութագրիչ 6	Բնութագրիչ 7	Բնութագրիչ 8	Բնութագրիչ 9	Բնութագրիչ 10	Բնութագրիչ 11	
Դրանում է խոր մասնագիտական գիտելիք այլ ոլորտի վերջին ձևաչափում մեթոդների վերաբերյալ, որը կիրառում է ուսումնասիրյալ աշխատանքի և հետազոտության ընթացքում:	Դրանում է ավել մասնագիտական բնագավառի և հարակից ոլորտների ուսուցողական ազդեցությունը սկզբնական ընթացքում:	Կարող է կիրառել ձևաչափի գիտելիքը մասնագիտական և կամ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական լայն հարաբերակցող հաստատված համայնքի անդամներին և ուսուցողական աշխատանքի և հետազոտության ընթացքում:	Կարող է կիրառել ձևաչափի գիտելիքը մասնագիտական և ոչ մասնագիտական լայն հարաբերակցող հաստատված համայնքի անդամներին և ուսուցողական աշխատանքի և հետազոտության ընթացքում:	Կարող է վարժ կիրառել ՏՀՏ-ներ մասնագիտական և (կամ) միջմասնագիտական ոլորտներում և ոչ միայն ինտելեկտի:	Կարող է վարժ կիրառել ՏՀՏ-ներ մասնագիտական և (կամ) միջմասնագիտական ոլորտներում և ոչ միայն ինտելեկտի:	Կարող է հետազոտել մասնագիտական և (կամ) միջմասնագիտական ոլորտներում և ոչ միայն ինտելեկտի:	Կարող է հետազոտել մասնագիտական և (կամ) միջմասնագիտական ոլորտներում և ոչ միայն ինտելեկտի:	Կարող է մասնագիտական և (կամ) միջմասնագիտական ոլորտներում և ոչ միայն ինտելեկտի:	Կարող է ստեղծել և զբաղվել մասնագիտական և (կամ) միջմասնագիտական ոլորտներում և ոչ միայն ինտելեկտի:	Ունակ է գնահատել կիրառական գիտելիքի և ոչ միայն մասնագիտական և (կամ) միջմասնագիտական ոլորտներում և ոչ միայն ինտելեկտի:	Ունակ է նպատակաշարժող աշխատանքի և ոչ միայն մասնագիտական և (կամ) միջմասնագիտական ոլորտներում և ոչ միայն ինտելեկտի:	
ՈՒԱ 1 Ունի բնագավառի խոր և համակարգված գիտելիք Մեթոդներ և Մեթոդներ Արևելյան պատմության մշակույթի	x	x										Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն
Մասին՝ հին մասնակաշրջանի միջև մեր օրերը, ինչպես նաև համաշխարհային պատմության միջազգային հարաբերությունների	x	x										Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն և աշխատանք
ՈՒԱ 2 Կարող է կիրառել բնագավառի նյութաբանական, սկզբնական և ստեղծագործական:	x	x										Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն և աշխատանք
ՈՒԱ 3 Ունի արևելագիտությանը հարակից մասնագիտությունների ընկալում:	x	x										Մտազոտ, անհատական աշխատանք, շտրիխադրում/
ՈՒԱ 4 Կարող է գնահատել պատմական գործընթացների օրինակաբանությունները և առանձնահատկությունները Մեթոդներ և Մեթոդներ Արևելյան երկրներում, մեկնաբանել այդ երկրների աշխարհագրական, մտավորագրական և հասարակական-քաղաքական բնութագրերը, նկատի առնել երկրների մտավորաբանական կապերը և հոգևոր մշակույթի հիմնական առանձնահատկությունները:												Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն, և էսսեներ, անհատական աշխատանքներ, դաշտային հետազոտություններ, բանավեճ
ՈՒԱ 5 Ունակ է գրավոր և բանավոր ներկայացնել հետազոտության արդյունքները:												Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն, և էսսեներ, անհատական աշխատանքներ, դաշտային հետազոտություններ:
ՈՒԱ 6 Ունակ է իրականացնել հետազոտական աշխատանքներ ավելարկյալ, կրթական մշակույթի և վերջնական ոլորտներում:												+բանավեճ-մոթերի բախում, անհատական աշխատանքներ
ՈՒԱ 7 Ունի բավարար գիտելիք և հմտություններ՝ բարձրագույն կրթության կրթող մակարդակում արևելագիտության բնագավառում ուսումը շարունակելու համար:												Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն, և էսսեներ, անհատական աշխատանքներ, դաշտային հետազոտություններ:
ՈՒԱ 8 Մրցարժի շրջանակներում												Միջանկյալ քննություններ, եզրափակիչ քննություն, և էսսեներ, անհատական աշխատանքներ
«Փառքագիտություն» ոլորտում իրականացված մասնագիտացումը շրջանավարտին տալիս է (լրացուցիչ) մասնագիտական կարողություններ և հմտություններ՝ վերառելով ուսումնասիրել և քննարկել Քրիստոսի արվեստական և...												+բանավեճ-մոթերի բախում, անհատական աշխատանքներ

